

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2015/2462**od 30. listopada 2015.****o izmjeni Delegirane uredbe (EU) br. 1268/2012 o pravilima za primjenu Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 ⁽¹⁾, a posebno njezine članke 58., 60., 101., 103., 104., 104.a, 105., 106., 107., 108., 110., 111., 112., 113., 115., 116., 117., 118., 119., 124., 131., 138., 139., 190., 191., 204. i 209.,

budući da:

- (1) Uredba (EU, Euratom) br. 966/2012 izmijenjena je Uredbom (EU, Euratom) 2015/1929 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ kako bi se uskladila s izmijenjenom Direktivom 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća o javnoj nabavi ⁽³⁾ i Direktivom 2014/23/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ o dodjeli ugovorâ o koncesiji i u cilju jačanja sustava zaštite proračuna Unije. Stoga je nužno ažurirati Delegiranu uredbu Komisije (EU) br. 1268/2012 ⁽⁵⁾ o pravilima za primjenu Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012.
- (2) U članku 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (dalje u tekstu „UFEU”) utvrđeno da se zakonodavnim aktom može Komisiji delegirati ovlast za donošenje nezakonodavnih akata radi dopune ili izmjene određenih elemenata zakonodavnog akta koji nisu ključni.
- (3) Nužno je uskladiti sadržaj sporazuma o delegiranju ovlasti s tijelima kojima je povjereno izvršavanje proračuna u neizravnom upravljanju u skladu s proširenim obvezama koje su uvedene Uredbom (EU, Euratom) br. 966/2012 radi obavještanja o administrativnim sankcijama gospodarskim subjektima i njihova izricanja u slučaju nepravilnosti ili prijevare.
- (4) Asimilacija neprofitne organizacije s međunarodnim organizacijama koje dopuštaju primjenu relevantnih posebnih pravila o neizravnom upravljanju trebala bi biti ograničena i podložna uvjetima. Stoga je primjereno utvrditi postupke koje treba slijediti i kriterije koji se primjenjuju za sve takve asimilacije.
- (5) Radi jasnoće i dosljednosti, nužno je dodati nove definicije i tehnička pojašnjenja kako bi se osiguralo da terminologija Delegirane uredbe (EU) br. 1268/2012 odgovara terminologiji Direktiva 2014/24/EU i 2014/23/EU u mjeri u kojoj je to moguće.
- (6) Postupci nabave koji se objavljuju u *Službenom listu Europske unije* moraju biti u skladu s podacima za obavijesti predviđene u Direktivi 2014/24/EU i za slanje tih obavijesti elektroničkim putem. Budući da se te obavijesti moraju objaviti na svim jezicima EU-a, potrebno je prilagoditi rok za zaprimanje ponuda produljenjem vremenskog razdoblja između slanja i objave na razini Unije predviđenog u Direktivi 2014/24/EU.

⁽¹⁾ SL L 298, 26.10.2012., str. 1.

⁽²⁾ Uredba (EU, Euratom) 2015/1929 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. listopada 2015. o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (SL L 286, 30.10.2015., str. 1.).

⁽³⁾ Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 65.).

⁽⁴⁾ Direktiva 2014/23/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o dodjeli ugovorâ o koncesiji (SL L 94, 28.3.2014., str. 1.).

⁽⁵⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 1268/2012 od 29. listopada 2012. o pravilima za primjenu Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (SL L 362, 31.12.2012., str. 1.).

- (7) Primjereno je pojednostavniti objavu o dodjeli ugovora koji nisu obuhvaćeni područjem primjene Direktive 2014/24/EU i primjereno je da se to objavljuje prvenstveno na internetskoj stranici javnog naručitelja, a ne u *Službenom listu Europske unije*, jer je riječ o prethodnoj objavi.
- (8) Natjecateljski postupak uz pregovore treba smatrati standardnim postupkom i njime bi trebao biti zamijenjen bivši pregovarački postupak s prethodnom objavom. Stoga je godišnje izvješćivanje o iznimnim postupcima primjereno ograničiti na pregovarački postupak bez prethodne objave.
- (9) Nužno je osigurati da se partnerstvo za inovacije upotrebljava samo kada željeni proizvod ne postoji na tržištu. Stoga je prikladno osigurati da se prije uporabe partnerstva za inovacije mora provesti preliminarna analiza tržišta.
- (10) Nužno je obuhvatiti sve moguće kupnje, uključujući one koje su izvan područja primjene Direktive 2014/24/EU. Pregovarački postupak stoga bi se trebao upotrebljavati bez prethodne objave za te kupnje, uključujući određene pravne usluge, određene kategorije financijskih usluga, zajmove i javne komunikacijske mreže.
- (11) Međunarodne organizacije mogu pružati usluge kao gospodarski subjekti pa je stoga primjereno predvidjeti njihovo moguće sudjelovanje u postupcima nabave. Također je nužno predvidjeti mogućnost upotrebe pregovaračkog postupka bez prethodne objave za neke međunarodne organizacije kojima je u njihovim statutima zabranjeno sudjelovanje u konkurentnim nadmetanjima. Predmetni ugovor treba prilagoditi s obzirom na mjerodavno pravo i nadležnost.
- (12) Za potrebe usklađivanja i pojednostavnjenja, standardne postupke koji se primjenjuju za javne nabave treba primjenjivati i na ugovore o koncesiji, uključujući natjecateljski postupak uz pregovore. To je u skladu sa zahtjevima iz Direktive 2014/23/EU o koncesijama u kojoj je predviđena obveza prethodne i naknadne objave. Stoga bi se prag za koncesije za usluge trebao uskladiti s pragom za ugovore o uslugama.
- (13) Za potrebe usklađivanja i pojednostavnjenja, standardni postupci koji se primjenjuju za javne nabave trebali bi se primjenjivati i na kupnju predviđenu u skladu s blagim režimom iz Direktive 2014/24/EU, uključujući natjecateljski postupak uz pregovore. Stoga bi prag na kupnju u okviru blagog režima trebao biti usklađen s pragom za ugovore o uslugama.
- (14) U interesu jasnoće i pojednostavnjenja, trajanje poziva za iskaz interesa i rok za zaprimanje zahtjeva za sudjelovanje trebaju se uskladiti s onima u okviru dinamičkog sustava nabave, budući da su ta dva sustava vrlo slična u svim ostalim pogledima.
- (15) U interesu administrativnog pojednostavnjenja i kako bi se potaknulo sudjelovanje malih i srednjih poduzeća, primjereno je predvidjeti pregovaračke postupke za ugovore srednje vrijednosti.
- (16) Određene odredbe treba prilagoditi kako bi se olakšala uporaba elektroničkih postupaka javne nabave, uključujući elektroničku podnošenje ponuda. Posebno, dokumentacija o nabavi i cjelokupne natječajne specifikacije trebale bi biti dostupne elektroničkim putem od početka postupka, uključujući u slučaju postupaka od dvije faze, osim u opravdanim slučajevima. Osim toga, obavijesti o ishodu postupka trebalo bi slati elektroničkim putem te bi ponuditelji i natjecatelji kada podnose ponude ili zahtjeve za sudjelovanje trebali izraziti suglasnost s takvim obavješćivanjem i u tu bi svrhu trebali dostaviti valjanu adresu elektroničke pošte.
- (17) Ugovaratelji bi trebali biti dužni ispuniti sve primjenjive obveze u području prava zaštite okoliša, socijalnog i radnog prava.

- (18) Javni naručitelj trebao bi prihvatiti Europsku jedinstvenu dokumentaciju o nabavi (ESPD) kako je definirana u Direktivi 2014/24/EU za kriterije za isključenje i za odabir kao standardiziranu izjavu kad god je to izvedivo, ili, ako nije moguće, časnu izjavu. Trebao bi zatražiti popratne dokumente samo od uspješnih naručitelja ili, u posebnim slučajevima, od svih ponuditelja ili natjecatelja.
- (19) Kako bi se osiguralo pravilno funkcioniranje baze podataka za sustav ranog otkrivanja i isključivanja, potrebno je utvrditi pravila o pristupanju podacima sadržanima u bazi podataka i o njihovom prijenosu.
- (20) U interesu pojednostavnjenja i s ciljem smanjenja administrativnog opterećenja, primjereno je upotrebljavati postojeći automatizirani informativni sustav koji je Komisija utvrdila za izvješćivanje o nepravilnostima i prijevarama u skladu sa sektorskim pravilima u svrhu sustava ranog otkrivanja i isključenja.
- (21) Potrebno je utvrditi detaljna pravila o organizaciji i sastavu povjerenstva koje je osnovano kako bi se osigurala djelotvornost i dosljednost sustava za određivanje administrativnih sankcija.
- (22) U dokumentaciji o nabavi treba utvrditi kriterije za odabir za jedan gospodarski subjekt i skupinu gospodarskih subjekata i pritom osigurati proporcionalnost i jednako postupanje.
- (23) U interesu pravne sigurnosti, nužno je pojasniti da su kriteriji za odabir strogo povezani s ocjenjivanjem natjecatelja ili ponuditelja i da su kriteriji za dodjelu strogo povezani s ocjenjivanjem ponuda. Kvalifikacije i iskustvo osoblja određenog za izvršenje ugovora trebali bi se upotrebljavati samo kao kriterij za odabir, a ne kao kriterij za dodjelu, jer bi se time riskiralo preklapanje i dvostruko vrednovanje istog elementa. Nadalje, svakom promjenom osoblja određenog za izvršenje ugovora, čak i ako je opravdana zbog bolesti ili promjena u položaju, doveli bi se u pitanje uvjeti pod kojima je ugovor dodijeljen i time bi se uzrokovala pravna nesigurnost.
- (24) U cilju pojednostavnjenja, primjereno je povezati zahtjeve za odbore za otvaranje ponuda i za ocjenjivanje s razinom analize rizika koju provodi dužnosnik za ovjeravanje.
- (25) Primjereno je da natjecatelji i ponuditelji, kada ih se obavješćuje o ishodu postupka, budu obaviješteni o osnovi za donošenje odluke i da dobiju detaljno obrazloženje na temelju sadržaja izvješća o ocjenjivanju.
- (26) Nužno je predvidjeti mogućnost jamstva za ispunjenje obveza u odnosu na radove, robu i složene usluge kako bi se zajamčila usklađenost s bitnim ugovornim obvezama i kako bi se osiguralo pravilno ispunjenje obveza za vrijeme trajanja ugovora. Također je nužno predvidjeti osigurati jamstvo za povrat zadržanog novca kojim će se pokriti razdoblje odgovornosti za izvršenje ugovora, u skladu s uobičajenom praksom u tim sektorima.
- (27) Trebalo bi omogućiti da određena upravna tijela djeluju kao središnja tijela za javnu nabavu za kupovinu na veliko ili za centraliziranu nabavu.
- (28) Nužno je odgoditi primjenu izmjene roka između slanja i objave obavijesti u *Službenom listu Europske unije* u cilju prilagodbe sustava koji se upotrebljava za prevođenje poziva.
- (29) Nužno je odgoditi primjenu odredbi o raspoloživosti podataka o prijevarama i nepravilnostima sadržanih u automatiziranom informacijskom sustavu Komisije (Sustav upravljanja nepravilnostima) u bazi podataka za sustav ranog otkrivanja i isključenja, dok baza podataka ne bude mogla primiti te podatke.
- (30) Ova bi Uredba trebala stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije* kako bi se osiguralo da se može primjenjivati od početka financijske godine,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Delegirana uredba (EU) br. 1268/2012 mijenja se kako slijedi:

- (1) U članku 32. uvodna rečenica stavka 1. prvog podstavka zamjenjuje se sljedećim:

„Radnje na koje bi mogao utjecati sukob interesa u smislu članka 57. stavka 2. Financijske uredbe mogu, među ostalim, imati jedan od sljedećih oblika ne dovodeći u pitanje njihovu kvalifikaciju kao nezakonitih aktivnosti iz članka 106. stavka 1. točke (d) Financijske uredbe:”

- (2) Naslov članka 40. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 40.

Sadržaj sporazuma kojim se zadaće izvršenja proračuna povjeravaju subjektima i osobama

(Članak 60. stavak 3. i članak 61. stavak 3. Financijske uredbe)”

- (3) U članku 40. točka (f) zamjenjuje se sljedećim:

„(f) pravila kojima se subjektu ili osobi omogućuje da gospodarske subjekte koji su u situacijama iz članka 106. stavka 1. točaka (d) i (f) i članka 107. točke (b) Financijske uredbe isključi iz sudjelovanja u postupcima javne nabave, dodjele bespovratnih sredstava ili nagrada ili iz mogućnosti da im se dodijele ugovori u javnoj nabavi, bespovratna sredstva ili nagrade te pravila kojima se subjektu ili osobi omogućuje da gospodarskim subjektima odrede financijske kazne;”

- (4) U članku 40. točka (h) i. zamjenjuju se sljedećim:

„(h) mehanizme kojima se predviđa:

- i. obveza subjekta kojemu je povjerena zadaća izvršenja proračuna da bez odgađanja obavijesti Komisiju o svim prijevarama ili nepravilnostima iz članka 106. stavka 1. točaka (d) i (f) Financijske uredbe koje su se dogodile pri upravljanju sredstvima Unije, i o poduzetim mjerama;”

- (5) U članku 40. dodaju se sljedeći stavci:

„U slučaju iz točke (f) prvog stavka, u svrhe članka 106. stavka 5. Financijske uredbe, smatra se da treća zemlja nije djelovala, među ostalim, ako u skladu s njezinim nacionalnim zakonodavstvom nije dopušteno isključenje gospodarskog subjekta iz svih postupaka dodjele koje financira EU u smislu članka 106. Financijske uredbe. U sporazumima o delegiranju ovlasti propisano je kada se smatra da je treća zemlja propustila djelovati.

U svrhe prvog podstavka, točke (h) podtočke i. u slučaju trećih zemalja i međunarodnih organizacija u tim je ugovorima navedeno kada treća zemlja i međunarodna organizacija sprječavaju, otkrivaju i ispravljaju nepravilnosti i prijevare te obavješćuju o njima u skladu s člankom 60. stavkom 3. Financijske uredbe.”

(6) Članak 43. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 43.

Posebne odredbe o neizravnom upravljanju s međunarodnim organizacijama

(Članak 58. stavak 1. točka (c) podtočka ii. i članak 188. Financijske uredbe)

1. Međunarodne organizacije iz članka 58. stavka 1. točke (c) podtočke ii. Financijske uredbe međunarodne su organizacije iz javnog sektora koje su uspostavljene na temelju međunarodnih sporazuma i specijaliziranih agencija koje su osnovala takve organizacije.

Sporazumi iz prvog podstavka dostavljaju se dužnosniku za ovjeravanje odgovornom za *ex ante* procjenu iz članka 39. prije nego što Komisija povjeri zadaće izvršenja proračuna.

2. Sljedeće organizacije smatraju se međunarodnim organizacijama:

(a) Međunarodni odbor Crvenog križa;

(b) Međunarodna federacija nacionalnih društava Crvenog križa i Crvenog polumjeseca.

3. Komisija može donijeti opravdanu odluku o asimilaciji neprofitne organizacije s međunarodnom organizacijom pod uvjetom da ispunjuje sljedeće uvjete:

(a) ima vlastitu pravnu osobnost i neovisna upravljačka tijela;

(b) uspostavljena je za izvršavanje posebnih zadataka od općeg međunarodnog interesa;

(c) najmanje šest država članica članice su neprofitne organizacije;

(d) dostavila je odgovarajuća financijska jamstva;

(e) djeluje na temelju stalne strukture i u skladu sa sustavima, pravilima i postupcima koji se mogu ocijeniti u skladu s člankom 61. stavkom 1. Financijske uredbe.

4. Ako Komisija izvršava proračun u skladu s neizravnim upravljanjem s međunarodnim organizacijama, primjenjuju se sporazumi o provjeri koji su s njima sklopljeni.”

(7) Članak 53. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 53.

Izvješće o pregovaračkim postupcima

(Članak 66. Financijske uredbe)

Dužnosnici za ovjeravanje na osnovi delegiranja ovlasti za svaku financijsku godinu pripremaju izvješće o ugovorima sklopljenima u pregovaračkim postupcima iz članka 134. stavka 1. točaka (a) do (f) i članka 266. ove Uredbe. Ako se udio pregovaračkih postupaka u odnosu na broj ugovora koje je dodijelio isti dužnosnik za ovjeravanje na osnovi delegiranja ovlasti znatno poveća u odnosu na prethodne godine ili ako je taj udio znatno veći od prosjeka institucije, odgovorni dužnosnik za ovjeravanje podnosi izvješće instituciji navodeći sve mjere koje su poduzete kako bi se taj trend promijenio. Svaka institucija šalje izvješće o pregovaračkim postupcima Europskom parlamentu i Vijeću. U slučaju Komisije, to se izvješće prilaže sažetku godišnjeg izvješća o radu iz članka 66. stavka 9. Financijske uredbe.”

- (8) Naslov glave V. prvog dijela zamjenjuje se sljedećim:

„GLAVA V.

JAVNA NABAVA I KONCESIJE”;

- (9) U prvom dijelu, glavi V. poglavlju 1. odjeljci 1., 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„Odjeljak 1.

Područje primjene i načela dodjele

Članak 121.

Područje primjene i definicije

(članak 101. stavak 2. Financijske uredbe)

1. Ugovori u vezi s nekretninama obuhvaćaju kupoprodaju, dugoročni zakup, uživanje, *leasing*, najam ili najam s pravom kupnje, sa ili bez opcije kupnje, zemljišta, postojećih zgrada ili druge nepokretne imovine.

2. Ugovori o nabavi robe obuhvaćaju kupoprodaju, *leasing*, najam ili najam s mogućnošću kupnje proizvoda ili bez te mogućnosti. Ugovor o nabavi može uključivati, kao nepredviđeno pitanje, poslove postavljanja i instalacije.

3. Ugovorima o radovima obuhvaćeno je izvršavanje, ili izvršavanje i izrada radova, ili rad koji se odnosi na jednu od aktivnosti iz Priloga II. Direktivi 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾* ili realizacija, na bilo koji način, radova u skladu sa zahtjevima koje je odredio javni naručitelj koji ima odlučujući utjecaj na vrstu ili izradu rada.

„Rad” znači rezultat gradnje ili građevinskih radova u cjelini koji je sam po sebi dovoljan da ispuni gospodarsku ili tehničku funkciju.

4. Ugovorima o uslugama obuhvaćene su sve intelektualne i neintelektualne usluge, osim onih koje su obuhvaćene ugovorima o nabavi robe, o radovima i u vezi s nekretninama.

5. U slučaju mješovitih ugovora koji se sastoje od robe i usluga, glavni predmet određuje se usporedbom vrijednosti predmetne robe ili usluge.

Ugovor kojim je obuhvaćena jedna vrsta nabave (radova, robe ili usluga) i koncesije (za radove ili usluge) dodjeljuje se u skladu s odredbama koje se primjenjuju na javni ugovor.

6. Za upućivanja na nomenklature u kontekstu javne nabave upotrebljava se „Jedinstveni rječnik javne nabave (CPV)” kako je utvrđeno u Uredbi (EZ) br. 2195/2002 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾*.

7. Javni naručitelj ne smije zahtijevati da skupina gospodarskih subjekata ima određeni pravni oblik kako bi mogla podnijeti ponudu ili zahtjev za sudjelovanje, ali od odabrane se skupine može zatražiti da usvoji određeni pravni oblik nakon što joj je dodijeljen ugovor ako je ta promjena potrebna za ispravno izvršenje ugovora.

8. Sva komunikacija s ugovarateljima, uključujući sklapanje ugovora i sve njihove izmjene, može se izvršavati s pomoću elektroničkih sustava razmjene koje je uspostavio javni naručitelj.

9. Elektronički sustavi razmjene ispunjuju sljedeće zahtjeve:

(a) samo ovlaštene osobe mogu imati pristup sustavu i dokumentima koji se šalju putem njega;

(b) samo ovlaštene osobe mogu elektronički potpisati ili slati dokument putem sustava;

- (c) ovlaštene osobe moraju utvrđenim sredstvima biti identificirane u sustavu;
- (d) vrijeme i datum elektroničke transakcije moraju biti precizno utvrđeni;
- (e) mora biti očuvana cjelovitost dokumenata;
- (f) mora biti očuvana raspoloživost dokumenata;
- (g) prema potrebi, mora se očuvati povjerljivosti dokumenata;
- (h) mora se osigurati zaštita osobnih podataka u skladu sa zahtjevima Uredbe (EZ) br. 45/2001.

10. Za podatke poslane ili primljene preko takvog sustava postoje pravne pretpostavke cjelovitosti podataka te točnost datuma i vremena slanja ili primanja podataka koje je naznačio sustav.

Dokument koji je poslan kroz takav sustav ili o kojem je poslana obavijest smatra se istovjetnim dokumentu u papirnatom obliku, dopušten je kao dokaz u pravnim postupcima, smatra se izvornikom i uživa pravne pretpostavke o vjerodostojnosti i cjelovitosti, pod uvjetom da ne sadržava bilo kakve dinamičke značajke koje bi ga mogle automatski promijeniti.

Elektronički potpisi iz stavka 9. točke (b) imaju pravni učinak istovjetan vlastoručnom potpisu.

Članak 122.

Okvirni ugovori i posebni ugovori

(Članak 101. stavak 2. Financijske uredbe)

1. Trajanje okvirnog ugovora ne smije premašivati četiri godine, osim u iznimnim slučajevima koji su posebno opravdani predmetom okvirnih ugovora.

Posebni ugovori koji se temelje na okvirnim ugovorima dodjeljuju se u skladu s uvjetima okvirnog ugovora.

Kod dodjele posebnih ugovora stranke ne smiju unositi bitne promjene u okvirni ugovor.

2. Kad se okvirni ugovor sklapa s jednim gospodarskim subjektom, posebni ugovori dodjeljuju se unutar rokova propisanih u okvirnom ugovoru.

U opravdanim okolnostima, javni naručitelj može se pisanim putem savjetovati s ugovarateljem tražeći od njega da, prema potrebi, nadopuni svoju ponudu.

3. Kada se sklapa okvirni ugovor s nekoliko gospodarskih subjekata (višestruki okvirni ugovor), on može biti u obliku zasebnih ugovora potpisanih pod jednakim uvjetima sa svakim ugovarateljem.

Posebni ugovori koji se temelje na okvirnim ugovorima sklopljenima s više gospodarskih subjekata provode se na jedan od sljedećih načina:

- (a) u skladu s uvjetima okvirnog ugovora: bez ponovne provedbe nadmetanja, ako su u njemu utvrđeni svi uvjeti koji se primjenjuju na predmetne radove, robe ili usluge i objektivne uvjete za određivanje koji će ih ugovaratelj izvršavati;

(b) ako svi uvjeti koji se primjenjuju na pružanje radova, roba ili usluga nisu propisani u okvirnom ugovoru: ponovnom provedbom nadmetanja među ugovarateljima u skladu sa stavkom 4. i na temelju jednog od sljedećeg:

i. istih i, prema potrebi, preciznije formuliranih uvjeta,

ii. ako je potrebno, na temelju drugih uvjeta navedenih u dokumentaciji o nabavi koja se odnosi na okvirni ugovor.

(c) djelomično bez ponovne provedbe nadmetanja u skladu s točkom (a) i djelomično s ponovnom provedbom nadmetanja među ugovarateljima u skladu s točkom (b), ako je javni naručitelj predvidio tu mogućnost u dokumentaciji o nabavi koja se odnosi na okvirni ugovor.

U dokumentaciji o nabavi iz drugog podstavka točke (c) također se navodi koji uvjeti mogu biti podložni ponovnoj provedbi nadmetanja.

4. Višestruki okvirni ugovor s ponovnom provedbom nadmetanja sklapa se s najmanje tri gospodarska subjekta, pod uvjetom da postoji dovoljan broj prihvatljivih ponuda kako je navedeno u članku 158. stavku 4.

Prilikom dodjele posebnih ugovora na temelju ponovne provedbe nadmetanja među ugovarateljima, javni naručitelj savjetuje se s njima u pisanom obliku i određuje rok koji je dovoljno dug za omogućavanje podnošenja posebnih ponuda. Posebne ponude podnose se u pisanom obliku. Javni naručitelji dodjeljuju svaki posebni ugovor ponuditelju koji je dostavio ekonomski najpovoljniju posebnu ponudu na temelju kriterija za dodjelu utvrđenih u dokumentaciji o nabavi koja se odnosi na okvirni ugovor.

5. U sektorima izloženima brzim promjenama cijena i tehnološkom razvoju, okvirni ugovori bez ponovne provedbe nadmetanja sadržavaju klauzulu o srednjoročnoj reviziji ili o sustavu referentnih vrijednosti. Nakon srednjoročne revizije, ako prvotno utvrđeni uvjeti više nisu prilagođeni razvoju cijena ili tehnološkom razvoju, javni naručitelj ne smije upotrebljavati predmetni okvirni ugovor te mora poduzeti odgovarajuće mjere za njegovo otkazivanje.

6. Posebnim ugovorima koji se temelje na okvirnim ugovorima moraju prethoditi proračunske obveze.

Odjeljak 2.

Objavljivanje

Članak 123.

Oglašavanje postupaka koji su jednaki pragovima iz članka 118. stavka 1. Financijske uredbe ili veći od njih ili za ugovore koji su obuhvaćeni područjem primjene Direktive 2014/24/EU

(Članak 103. stavak 1. Financijske uredbe)

1. Obavijesti za objavu u *Službenom listu Europske unije* uključuju sve podatke navedene u relevantnim standardnim obrascima iz Direktive 2014/24/EU kako bi se osigurala transparentnost postupka.

2. Javni naručitelj može obznaniiti svoju namjeru o planiranoj nabavi za financijsku godinu objavom prethodne informativne obavijesti. Njome je obuhvaćeno razdoblje u trajanju od 12 mjeseci ili kraće od datuma kada je obavijest poslana Uredu za publikacije.

Javni naručitelj može objaviti prethodnu informativnu obavijest u *Službenom listu Europske unije* ili na svom profilu kupca. U potonjem slučaju, obavijest o objavi u profilu kupca objavljuje se u *Službenom listu Europske unije*.

3. Poziv na nadmetanje upotrebljava se kao sredstvo pokretanja postupka čija je procijenjena vrijednost jednaka pragovima utvrđenima u članku 118. stavku 1. Financijske uredbe ili veća od njih, osim za postupak utvrđen u članku 134. ove Uredbe.

4. Javni naručitelj šalje Uredu za publikacije obavijesti o dodjeli ugovora s rezultatima postupka najkasnije 30 dana nakon potpisivanja ugovora ili okvirnog ugovora čija je vrijednost jednaka pragovima utvrđenima u članku 118. stavku 1. Financijske uredbe ili veća od njih.

Međutim, obavijesti koje se odnose na ugovore koji se temelje na dinamičkom sustavu nabave mogu se zajedno grupirati na tromjesečnoj osnovi. U takvim slučajevima, javni naručitelj šalje obavijest najkasnije 30 dana nakon kraja svakog tromjesečja.

Obavijesti o dodjeli ugovora ne objavljuju se za posebne ugovore koji se temelje na okvirnom ugovoru.

5. Javni naručitelj objavljuje obavijest o dodjeli ugovora:

- (a) prije potpisivanja ugovora ili okvirnog ugovora čija je vrijednost jednaka pragovima utvrđenima u članku 118. stavku 1. Financijske uredbe ili veća od njih, i koji su dodijeljeni u skladu s postupkom iz članka 134. stavka 1. točke (b) ove Uredbe;
- (b) nakon potpisivanja ugovora ili okvirnog ugovora čija je vrijednost jednaka pragovima utvrđenima u članku 118. stavku 1. Financijske uredbe ili veća od njih, uključujući dodijeljena sredstva u skladu s člankom 134. stavkom 1. točkama (a) i (c) do (f) ove Uredbe.

6. Javni naručitelj objavljuje u *Službenom listu Europske unije* obavijest o izmjeni ugovora tijekom njegova trajanja u slučajevima iz članka 114.a stavka 3. točaka (a) i (b) Financijske uredbe ako je vrijednost izmjene jednaka pragovima iz članka 118. stavka 1. Financijske uredbe ili je veća od njih.

7. U slučaju međuinstitucijskog postupka, javni naručitelj odgovoran za postupak zadužen je za primjenjive mjere objave.

Članak 124.

Oglašavanje postupaka koji su ispod pragova iz članka 118. stavka 1. Financijske uredbe ili koji su izvan područja primjene Direktive 2014/24/EU

(članak 103. stavak 2. Financijske uredbe)

1. Postupci s procijenjenom vrijednosti ugovora ispod pragova utvrđenih u članku 118. stavku 1. Financijske uredbe oglašavaju se odgovarajućim sredstvima. Takvo oglašavanje uključuje odgovarajuće prethodne objave na internetu ili poziv na nadmetanje, ili, za ugovore koji se dodjeljuju u skladu s postupkom utvrđenim u članku 136. ove Uredbe, objavljuju obavijesti za poziv za iskaz interesa u *Službenom listu Europske unije*. Ova se obveza ne primjenjuje na postupak utvrđen u članku 134. ove Uredbe i pregovarački postupak za ugovore vrlo male vrijednosti iz članka 137. stavka 2. ove Uredbe.

2. Za ugovore koji se dodjeljuju u skladu s člankom 134. točkama (g) i (i) ove Uredbe, javni naručitelj šalje popis ugovora Europskom parlamentu i Vijeću najkasnije 30. lipnja sljedeće financijske godine. U slučaju Komisije, popis se prilaže sažetku godišnjeg izvješća o radu iz članka 66. stavka 9. Financijske uredbe.

3. Obavijest o dodjeli ugovora sadržava naziv ugovaratelja, dodijeljeni iznos i predmet ugovora i, u slučaju izravnih i posebnih ugovora, ona mora biti u skladu s člankom 21. stavkom 3.

Javni naručitelj objavljuje popis ugovora na svojoj internetskoj stranici najkasnije 30. lipnja sljedeće financijske godine za:

- (a) ugovore ispod pragova utvrđenih u članku 118. stavku 1. Financijske uredbe;
- (b) ugovore dodijeljene u skladu s člankom 134. točkama (h) i (j) do (m) ove Uredbe;

- (c) izmjene ugovora kako je utvrđeno u članku 114.a stavku 3. točki (c) Financijske uredbe;
- (d) izmjene ugovora kako je utvrđeno u članku 114.a stavku 3. točkama (a) i (b) Financijske uredbe ako je vrijednost izmjena ispod pragova utvrđenih u članku 118. stavku 1. Financijske uredbe;
- (e) posebne ugovore u skladu s okvirnim ugovorom.

Za potrebe drugog podstavka točke (e) objavljene informacije mogu se objediniti po ugovaratelju za isti predmet.

4. U slučaju međuinstitucijskih okvirnih ugovora, svaki je javni naručitelj odgovoran za oglašavanje svojih posebnih ugovora i njihovih izmjena pod uvjetima iz stavka 3.

Članak 125.

Objavljivanje obavijesti

(Članak 103. stavak 1. Financijske uredbe)

1. Javni naručitelj sastavlja obavijesti iz članaka 123. i 124. i dostavlja ih Uredu za publikacije elektroničkim putem.
2. Ured za publikacije objavljuje obavijesti navedene u člancima 123. i 124. u *Službenom listu Europske unije* najkasnije:
 - (a) sedam dana nakon njihova slanja ako se javni naručitelj koristi elektroničkim sustavom za popunjavanje standardnih obrazaca iz članka 123. stavka 1. i ograniči slobodni tekst na 500 riječi;
 - (b) dvanaest dana nakon njihova slanja u svim drugim slučajevima.
3. Javni naručitelj mora moći dostaviti dokaz o datumu slanja.

Članak 126.

Drugi načini oglašavanja

(Članak 103. stavak 2. Financijske uredbe)

Pored oglašavanja predviđenog u člancima 123. i 124. postupci nabave mogu se objaviti i na bilo koji drugi način, osobito u elektroničkom obliku. U svakom takvom oglašavanju upućuje se na obavijest objavljenu u *Službenom listu Europske unije* ako je obavijest objavljena, te ono ne može prethoditi objavljivanju obavijesti, koja je jedina vjerodostojna.

Takvim oglašavanjem ne smije se diskriminirati među natjecateljima ili ponuditeljima niti ono smije sadržavati druge pojedinosti osim onih sadržanih u pozivu na nadmetanje, ako je obavijest objavljena.

Odjeljak 3.

Postupci nabave

Članak 128.

Minimalni broj natjecatelja i odredbe o pregovorima

(Članak 104. stavak 4. Financijske uredbe)

1. U ograničenom postupku i u postupcima iz članka 136. stavka 1. točaka (a) i (b) i članka 136.a, minimalni broj natjecatelja je pet.

2. U natjecateljskom postupku uz pregovore, natjecateljskom dijalogu, partnerstvu za inovacije, ispitivanju na lokalnom tržištu u skladu s člankom 134. stavkom 1. točkom (g) i pregovaračkom postupku za ugovore male vrijednosti iz članka 137. stavka 1., minimalni broj natjecatelja je tri.

3. Stavci 1. i 2. ovog članka ne primjenjuju se u sljedećim slučajevima:

(a) pregovaračkih postupaka za ugovore vrlo male vrijednosti iz članka 137. stavka 2.;

(b) pregovaračkih postupaka bez prethodne objave iz članka 134. osim za projektne natječaje u skladu s člankom 134. stavkom 1. točkom (d) i ispitivanje lokalnog tržišta u skladu s člankom 134. stavkom 1. točkom (g).

4. Ako je broj natjecatelja koji zadovoljavaju kriterije za dodjelu ispod najmanjeg broja navedenog u stavcima 1. i 2., javni naručitelj može nastaviti postupak pozivajući natjecatelje koji posjeduju potrebne sposobnosti. Javni naručitelj ne smije uključiti druge gospodarske subjekte koji nisu prvotno podnijeli zahtjev za sudjelovanje ili koje nije izvorno pozvao.

5. Tijekom pregovora, javni naručitelj osigurava jednako postupanje prema svim ponuditeljima.

Pregovori se mogu odvijati u uzastopnim fazama kako bi se smanjio broj ponuda o kojima treba pregovarati primjenjujući kriterije za dodjelu navedene u dokumentaciji o nabavi. Javni naručitelj navodi hoće li se koristiti tom mogućnošću u dokumentaciji o nabavi.

6. Za postupke utvrđene u članku 134. stavku 1. točkama (d) i (g) i člancima 136.a i 137., javni naručitelj poziva najmanje sve gospodarske subjekte koji su izrazili interes nakon prethodne objave kako je utvrđeno u članku 124. stavku 1. ili ispitivanja lokalnog tržišta ili projektnog natječaja.

Članak 129.

Partnerstvo za inovacije

(Članak 104. stavak 1. Financijske uredbe)

1. Cilj je partnerstava za inovacije razvoj inovativnog proizvoda, usluge ili inovativnih radova i naknadna kupnja dobivenih radova, robe ili usluga, pod uvjetom da oni odgovaraju razinama uspješnosti i maksimalnim troškovima dogovorenima između javnih naručitelja i partnera.

Partnerstvo za inovacije sastoji se od uzastopnih faza koje se odvijaju u nizu koraka u procesu istraživanja i inovacija koji mogu uključivati izvršenje radova, proizvodnju proizvoda ili pružanje usluga. U partnerstvu za inovacije utvrđuju se privremeni ciljevi koje partneri moraju ostvariti.

Na temelju tih privremenih ciljeva, javni naručitelj može nakon svake faze odlučiti da će raskinuti partnerstvo za inovacije ili, u slučaju partnerstva za inovacije s više partnera, da će smanjiti broj partnera raskidanjem pojedinih ugovora, pod uvjetom da je javni naručitelj naveo te mogućnosti i uvjete za njihovu primjenu u dokumentaciji o nabavi.

2. Prije pokretanja partnerstva za inovacije, javni naručitelj mora analizirati tržište kako je predviđeno u članku 137.a kako bi utvrdio da radovi, roba ili usluge ne postoje na tržištu ili kao razvojne aktivnosti bliske tržištu.

Odredbе o pregovorima utvrđene u članku 104. stavku 4. Financijske uredbe i u članku 128. stavku 5. ove Uredbe moraju se poštovati.

Javni naručitelj utvrđuje u dokumentaciji o nabavi potrebu za inovativnim radovima, robom ili uslugama koja se ne može zadovoljiti kupnjom radova, robe ili usluga koji su već dostupni na tržištu. U njoj je navedeno u kojim su elementima ovog opisa utvrđeni minimalni zahtjevi. Dostavljeni podaci moraju biti dovoljno precizni kako bi se gospodarskim subjektima omogućilo prepoznavanje prirode i opsega potrebnog rješenja i kako bi mogli odlučiti hoće li podnijeti zahtjev za sudjelovanje u postupku.

Javni naručitelj može odlučiti osnovati partnerstvo za inovacije s jednim partnerom ili s više partnera koji provode zasebne aktivnosti istraživanja i razvoja.

Ugovori se dodjeljuju isključivo na temelju najboljeg omjera cijene i kvalitete utvrđenog u članku 110. stavku 4. Financijske uredbe.

3. U dokumentaciji o nabavi, javni naručitelj navodi rješenja primjenjiva na prava intelektualnog vlasništva.

U okviru partnerstva za inovacije, javni naručitelj ne smije drugim partnerima otkriti predložena rješenja ili druge povjerljive informacije koje mu je priopćio jedan od partnera, bez njegove suglasnosti.

Javni naručitelj osigurava da struktura partnerstva, a posebno trajanje i vrijednost pojedinih faza, odražavaju razinu inovacija ponuđenog rješenja kao i tijek aktivnosti istraživanja i inovacija koje su potrebne za razvoj inovativnog rješenja koje još nije dostupno na tržištu. Procijenjena vrijednost radova, robe ili usluga ne smije biti nerazmjerna u odnosu na ulaganje potrebno za njihov razvoj.

Članak 130.

Projektne natječaj

(Članak 104. stavak 1. Financijske uredbe)

1. Projektne natječaj podliježu pravilima o oglašavanju iz članka 123. i mogu uključivati dodjelu nagrada.

Ako su projektne natječaj ograničeni na ograničeni broj natjecatelja, javni naručitelj utvrđuje jasne i nediskriminacijske kriterije za odabir.

Broj natjecatelja pozvanih da sudjeluju mora biti dovoljan za osiguranje istinskog nadmetanja.

2. Nadležni dužnosnik za ovjeravanje imenuje ocjenjivački sud. On se sastoji isključivo od fizičkih osoba koje su neovisne o natjecateljima u natječaju. Ako se od natjecatelja u natječaju zahtijeva potrebna posebna stručna kvalifikacija, najmanje jedna trećina članova ocjenjivačkog suda mora imati istu ili jednakovrijednu kvalifikaciju.

Ocjenjivački sud mišljenja donosi neovisno. Donosi ih na temelju projekata koje su mu dostavili anonimni natjecatelji i isključivo u svjetlu kriterija navedenih u obavijesti o natječaju.

3. Prijedlozi ocjenjivačkog suda, koji se temelje na vrijednosti svakog projekta, te rangiranje i napomene, bilježe se u izvještaju koji potpisuju njegovi članovi.

Natjecatelji ostaju anonimni sve dok ocjenjivački sud ne donese svoje mišljenje.

Ocjenjivački sud može tražiti od natjecatelja da odgovore na pitanja navedena u izvještaju radi pojašnjenja projekta. Sastavlja se potpuni izvještaj o dijalogu koji je uslijedio.

4. Javni naručitelj zatim donosi odluku o dodjeli u kojoj su navedeni ime i adresa odabranog natjecatelja i razlozi za odabir uz navođenje kriterija objavljenih u obavijesti o projektnom natječaju, posebno ako se time odstupa od prijedloga navedenih u mišljenju ocjenjivačkog suda.

Članak 131.

Dinamički sustav nabave

(Članak 104. stavak 6. Financijske uredbe)

1. Dinamički sustav nabave potpuno je elektronički postupak za uobičajene nabave, koji je otvoren tijekom čitavog trajanja svakom gospodarskom subjektu koji zadovoljava kriterije za odabir. On se može podijeliti u kategorije radova, robe ili usluga koji su objektivno definirani na temelju značajki nabave koju treba provesti u okviru predmetne kategorije. U tom slučaju, moraju se utvrditi kriteriji za odabir za svaku kategoriju.

2. Javni naručitelj navodi u dokumentaciji o nabavi prirodu i procijenjenu količinu predviđenih nabava, kao i sve potrebne informacije koje se odnose na sustav nabave, korištenu elektroničku opremu i načine i specifikacije tehničke veze.

3. Javni naručitelj omogućuje svakom gospodarskom subjektu, tijekom razdoblja valjanosti dinamičkog sustava nabave, da zatraži sudjelovanje u sustavu. On ocjenjuje takve zahtjeve u roku od 10 radnih dana od primitka. Taj se rok može produljiti na 15 radnih dana ako je opravdano. Međutim, javni naručitelj može produljiti razdoblje ocjenjivanja pod uvjetom da u međuvremenu nije objavljen niti jedan poziv na dostavu ponuda.

Javni naručitelj čim prije moguće obavještuje kandidata je li primljen u dinamički sustav nabave.

4. Javni naručitelj poziva sve natjecatelje primljene u sustav u relevantnoj kategoriji da podnesu ponudu u razumnom roku. Javni naručitelji dodjeljuju ugovor ponuditelju koji je dostavio ekonomski najpovoljniju ponudu na temelju kriterija za dodjelu utvrđenih u pozivu na nadmetanje. Ti se kriteriji mogu, ako je to primjereno, preciznije oblikovati u pozivu na dostavu ponuda.

5. Javni naručitelj u pozivu na nadmetanje navodi razdoblje valjanosti dinamičkog sustava nabave.

Dinamički sustav nabave ne smije trajati duže od četiri godine, osim u iznimnim opravdanim slučajevima.

Javni naručitelj ne smije se koristiti ovim sustavom za sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja.

Članak 132.

Natjecateljski dijalog

(Članak 104. stavak 1. Financijske uredbe)

1. Javni naručitelj u pozivu na nadmetanje ili u opisnoj dokumentaciji navodi svoje potrebe i zahtjeve, kriterije za dodjelu i okvirne rokove.

On ugovor dodjeljuje ponuditelju koji je ponudio najbolji omjer cijene i kvalitete.

2. Javni naručitelj započinje dijalog s natjecateljima koji zadovoljavaju kriterije za odabir kako bi utvrdio i definirao najpogodnija sredstva za zadovoljavanje svojih potreba. On tijekom tog dijaloga može s odabranim natjecateljima razgovarati o svim aspektima nabave, ali ne može izmijeniti svoje potrebe i zahtjeve i kriterije za dodjelu ponude iz stavka 1.

Tijekom dijaloga javni naručitelj mora osigurati jednako postupanje prema svim ponuditeljima i ne smije otkriti predložena rješenja ili druge povjerljive informacije koje im je priopćio ponuditelj bez njegove suglasnosti o odricanju od te povjerljivosti.

Natjecateljski dijalog može se odvijati u uzastopnim fazama kako bi se primjenom objavljenih kriterija za dodjelu smanjio broj rješenja o kojima treba raspravljati, ako je ta mogućnost predviđena u pozivu na nadmetanje ili opisnoj dokumentaciji.

3. Javni naručitelj nastavlja dijalog sve dok ne utvrdi rješenje ili rješenja koja mogu zadovoljiti njegove potrebe.

Nakon obavješćivanja preostalih ponuditelja da je dijalog okončan, javni naručitelj traži od svakog od njih da dostave svoje konačne ponude na temelju jednog ili više rješenja predstavljenih i navedenih tijekom dijaloga. Te ponude sadržavaju sve elemente koji su obvezni i nužni za provedbu projekta.

Na zahtjev javnog naručitelja te konačne ponude mogu biti objašnjene, specificirane i optimizirane ako to ne uključuje znatne promjene natječaja ili dokumentacije o nabavi.

Javni naručitelj može pregovarati s ponuditeljem koji je dostavio ponudu koja nudi najbolji omjer cijene i kvalitete da potvrdi obveze sadržane u ponudi pod uvjetom da to nema učinak izmjene materijalnih aspekata ponude i da ne postoji opasnost od narušavanja tržišnog natjecanja ili diskriminacije.

4. Javni naručitelj može odrediti naknade za odabrane natjecatelje koji sudjeluju u dijalogu.

Članak 133.

Međuinstitucijski postupci

(Članak 104.a stavak 1. Financijske uredbe)

U slučaju međuinstitucijskog postupka, jedan javni naručitelj upravlja postupkom i naknadnim izravnim ili okvirnim ugovorom djelujući u svoje ime i u ime drugih predmetnih javnih naručitelja.

U pozivu na nadmetanje navedeni su javni naručitelji iz članka 104.a stavka 1. Financijske uredbe koji sudjeluju u postupku javne nabave, institucija odgovorna za postupak i ukupna vrijednost ugovora za sve javne naručitelje.

Članak 134.

Upotreba pregovaračkog postupka bez prethodne objave poziva na nadmetanje

(Članak 104. stavak 5. Financijske uredbe)

1. Kada se javni naručitelj koristi pregovaračkim postupkom bez prethodne objave poziva na nadmetanje, on primjenjuje odredbe o pregovorima utvrđene u članku 104. stavu 4. Financijske uredbe i u članku 128. stavku 5. ove Uredbe.

Javni naručitelj može primjenjivati pregovarački postupak bez obzira na procijenjenu vrijednost ugovora, u sljedećim slučajevima:

- (a) ako nijedna ponuda ili nijedna odgovarajuća ponuda ili nijedan zahtjev za sudjelovanje ili nijedan prikladan zahtjev za sudjelovanje kako je predviđeno u stavku 2. nisu dostavljeni kao odgovor na otvoreni postupak ili na ograničeni postupak nakon okončanja tog postupka, pod uvjetom da izvorna dokumentacija o nabavi nije bitno izmijenjena;

- (b) ako radove, robu ili usluge može osigurati samo jedan gospodarski subjekt pod uvjetima iz stavka 3. i iz bilo kojeg od sljedećih razloga:
 - i. cilj je nabave stvaranje ili stjecanje jedinstvenog umjetničkog djela ili umjetničke izvedbe;
 - ii. nadmetanja nema iz tehničkih razloga;
 - iii. mora se osigurati zaštita isključivih prava, uključujući prava intelektualnog vlasništva;
- (c) u mjeri u kojoj je to nužno potrebno ako, iz razloga iznimne žurnosti izazvane nepredviđenim događajima, nije moguće poštovati rokove utvrđene u člancima 152., 154. i 275. i ako se opravdanje takve iznimne žurnosti ne može pripisati javnom naručitelju;
- (d) ako ugovor o uslugama slijedi nakon projektnog natječaja i mora se dodijeliti pobjedniku ili jednom od pobjednika; u potonjem slučaju svi pobjednici moraju biti pozvani na sudjelovanje u pregovorima;
- (e) za nove usluge ili radove koji se sastoje od ponavljanja sličnih usluga ili radova povjerenih gospodarskom subjektu kojem je isti javni naručitelj dodijelio izvorni ugovor, pod uvjetom da su te usluge ili radovi u skladu s izvornim projektom za koji je dodijeljen izvorni ugovor nakon objave poziva na nadmetanje, podložno uvjetima navedenima u stavku 4.;
- (f) za ugovore o nabavi robe:
 - i. u slučaju dodatnih isporuka koje su namijenjene kao djelomična zamjena zaliha ili instalacija ili kao proširenje postojećih zaliha ili instalacija, ako bi se promjenom dobavljača prisililo javnog naručitelja da nabavi robu koja ima drugačije tehničke značajke što bi rezultiralo nesukladnošću ili nerazmjernim tehničkim poteškoćama u radu i održavanju; kada institucije dodjeljuju vlastite ugovore, trajanje tih ugovora ne smije premašivati tri godine;
 - ii. ako se proizvodi proizvode isključivo u svrhe istraživanja, eksperimentiranja, istraživanja ili razvoja; međutim, takvi ugovori ne uključuju proizvodnju količine za uspostavu tržišne održivosti ili za nadoknadu troškova istraživanja i razvoja;
 - iii. za robu koja kotira i kupljena je na tržištu robe;
 - iv. za kupnju robe po posebno povoljnim uvjetima od gospodarskog subjekta koji je trajno obustavio poslovne djelatnosti ili od stečajnih upravitelja u stečajnom postupku, putem sporazuma s vjerovnicima, ili u sličnom postupku u skladu s nacionalnim pravom;
- (g) za ugovore u vezi s nekretninama, nakon istraživanja lokalnog tržišta;
- (h) za ugovore za bilo koju od sljedećih usluga:
 - i. pravno zastupanje od strane odvjetnika u smislu članka 1. Direktive Vijeća 77/249/EEZ ⁽³⁾* u arbitraži ili mirenju ili sudskim postupcima;
 - ii. pravni savjet u pripremi prethodno navedenog postupka ili ako postoji materijalna naznaka i velika vjerojatnost da će pitanje na koji se odnosi savjet postati predmet takvog postupka, pod uvjetom da se daje savjet odvjetnika u smislu članka 1. Direktive 77/249/EEZ;
 - iii. za usluge arbitraže i mirenja;
 - iv. potvrđivanje i ovjera dokumenata koje moraju pružati javni bilježnici;

- (i) za ugovore koji su označeni kao tajni ili ugovore čije izvršenje mora biti popraćeno posebnim mjerama osiguranja, u skladu s važećim upravnim odredbama koje su na snazi ili kada je to potrebno zbog zaštite osnovnih interesa Unije, pod uvjetom da se predmetni osnovni interesi ne mogu zajamčiti drugim mjerama; te mjere mogu se sastojati od zahtjeva za zaštitu povjerljive prirode informacija koje javni naručitelj stavlja na raspolaganje u postupku nabave;
- (j) za financijske usluge u vezi s izdavanjem, prodajom, kupnjom ili prijenosom vrijednosnih papira ili drugih financijskih instrumenata u smislu Direktive 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾*, usluge središnje banke i operacije koje se provode u okviru Europskog fonda za financijsku stabilnost i Europskog mehanizma za stabilnost;
- (k) zajmova, neovisno jesu li u vezi s izdavanjem, prodajom, kupnjom ili prijenosom vrijednosnih papira ili drugih financijskih instrumenata;
- (l) za kupnju javne komunikacijske mreže i elektroničkih komunikacijskih usluga u smislu Direktive 2002/21/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾*;
- (m) usluge koje pruža međunarodna organizacija ako ne može sudjelovati u natjecateljskim postupcima u skladu sa svojim statutom ili osnivačkim aktom.

2. Ponuda se smatra neprikladnom ako se ne odnosi na predmet ugovora, a zahtjev za sudjelovanje smatra se neprikladnim ako je gospodarski subjekt u situacijama za isključenje iz članka 106. stavka 1. Financijske uredbe ili ne zadovoljava kriterije za odabir.

3. Iznimke iz stavka 1. točke (b) podtočaka ii. i iii. primjenjuju se samo ako ne postoji prihvatljiva alternativa ili zamjena, a nepostojanje tržišnog natjecanja nije rezultat umjetnog sužavanja parametara pri definiranju nabave.

4. U slučajevima iz stavka 1. točke (e), u osnovnom projektu navode se opseg mogućih novih usluga ili radova i uvjeti pod kojima se dodjeljuju. Čim se objavi nadmetanje za osnovni projekt, mora biti objavljena mogućnost uporabe pregovaračkog postupka te se ukupni procijenjeni iznos za naknadne usluge ili radove uzima u obzir pri primjeni pragova iz članka 118. stavka 1. Financijske uredbe ili u članku 265. stavku 1. točki (a), članku 267. stavku 1. točki (a) ili članku 269. stavku 1. točki (a) ove Uredbe u području vanjskih djelovanja. Kada institucije dodjeljuju ugovore za svoj račun, taj se postupak može koristiti samo tijekom izvršenja izvornog ugovora, a najkasnije tijekom tri godine nakon njegova potpisivanja.

Članak 135.

Korištenje natjecateljskog postupka uz pregovore ili natjecateljskog dijaloga

(Članak 104. stavak 5. Financijske uredbe)

1. Kada se javni naručitelj koristi natjecateljskim postupkom uz pregovore ili natjecateljskim dijalogom, primjenjuje odredbe o pregovorima utvrđene u članku 104. stavku 4. Financijske uredbe i u članku 128. stavku 5. ove Uredbe. Javni naručitelj može primjenjivati te postupke bez obzira na procijenjenu vrijednost ugovora, u sljedećim slučajevima:

- (a) ako su kao odgovor na otvoreni ili ograničeni postupak dostavljene samo nepravilne ili neprihvatljive ponude kako je definirano u stavcima 2. i 3. nakon dovršetka ovog postupka pod uvjetom da izvorna dokumentacija o nabavi nije bitno izmijenjena; moguće se odreći objave poziva na nadmetanje pod uvjetima iz stavka 4.
- (b) u odnosu na radove, robu ili usluge koje ispunjavaju jedan ili više sljedećih kriterija:
 - i. ako se potrebe javnog naručitelja ne mogu zadovoljiti bez prilagodbe lako dostupnog rješenja;
 - ii. radovi, roba ili usluge uključuju dizajnerska ili inovativna rješenja;

- iii. ugovor ne može biti dodijeljen bez prethodnih pregovora zbog posebnih okolnosti povezanih s prirodom, složenošću ili pravnim i financijskim uvjetima ugovora ili rizicima povezanim s predmetom ugovora;
 - iv. javni naručitelj ne može s dovoljnom preciznošću utvrditi tehničke specifikacije upućivanjem na normu, kako je navedeno u članku 139. stavku 3.;
- (c) na ugovore o koncesiji;
- (d) na ugovore o uslugama iz Priloga XIV. Direktivi 2014/24/EU;
- (e) na usluge istraživanja i razvoja, osim onih obuhvaćenih CPV oznakama 73000000-2 do 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 i 73430000-5, osim ako koristi ima isključivo javni naručitelj za uporabu u obavljanju svojih poslova, ili je javni naručitelj u cijelosti platio naknadu za pruženu uslugu;
- (f) na ugovore o uslugama za stjecanje, razvoj, produkciju ili koprodukciju programskog materijala namijenjenog za audiovizualne ili radijske medijske usluge kako je definirano u Direktivi 2010/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾ ili na ugovore o vremenu emitiranja ili pružanju programa.
2. Ponuda se smatra nezakonitom u jednom od sljedećih slučajeva:
- (a) ako ne zadovoljava minimalne zahtjeve navedene u dokumentaciji o nabavi;
 - (b) ako ne ispunjuje zahtjeve za podnošenje iz članka 111. stavka 4. Financijske uredbe;
 - (c) kada je ponuditelj odbijen u skladu s člankom 107. stavkom 1. točkama (b) ili (c) Financijske uredbe;
 - (d) kada je javni naručitelj naveo da je ponuda iznimno niska.
3. Ponude se smatraju neprihvatljivima u bilo kojem od sljedećih slučajeva:
- (a) kada cijena ponude premašuje maksimalan proračun javnog naručitelja kako je određen i evidentiran prije pokretanja postupka nabave;
 - (b) kada ponuda ne ispunjuje minimalne razine kakvoće za kriterije za dodjelu.
4. U slučajevima iz stavka 1. točke (a), javni naručitelj ne mora objaviti poziv na nadmetanje ako uključuje u natjecateljski postupak uz pregovore sve ponuditelje koji su zadovoljili kriterije za isključenje i za odabir, osim onih koji su podnijeli ponudu koja je proglašena izuzetno niskom.

Članak 136.

Postupak s pozivom na iskaz interesa

(Članak 104. stavak 5. Financijske uredbe)

1. Za ugovore čija je vrijednost ispod pragova iz članka 118. stavka 1. Financijske uredbe ili u članka 265. stavka 1. točke (b) ove Uredbe i ne dovodeći u pitanje članke 134. i 135. ove Uredbe, javni naručitelj može upotrijebiti poziv za iskaz interesa u sljedeće svrhe:
- (a) za predodabir natjecatelja koji će biti pozvani da dostave ponude kao odgovor na buduće ograničene pozive na nadmetanje;
 - (b) za prikupljanje popisa prodavatelja koji će biti pozvani da dostave zahtjeve za sudjelovanje ili ponude.
2. Popis koji se sastavlja nakon poziva za iskaz interesa važi najviše četiri godine od datuma objave obavijesti iz članka 124. stavka 1.

Popis iz prvog podstavka može uključivati podpopise.

Svaki zainteresirani gospodarski subjekt može izraziti interes u bilo kojem trenutku tijekom razdoblja valjanosti popisa, osim tijekom posljednja tri mjeseca tog razdoblja.

3. Ako će se dodjeljivati ugovor, javni naručitelj poziva sve natjecatelje ili prodavatelje koji su navedeni na mjerodavnom popisu ili podpopisu da učine sljedeće:

(a) dostave ponudu u slučaju iz stavka 1. točke (a);

(b) podnesu, u slučaju popisa iz stavka 1. točke (b), sljedeće:

i. ponude koje uključuju dokumente koji se odnose na kriterije za isključenje i za odabir;

ii. dokumente koji se odnose na kriterije za isključenje i za odabir i, u drugoj fazi, ponude koje ispunjuju kriterije.

Članak 136.a

Ugovori srednje vrijednosti

(Članak 104. stavak 1. Financijske uredbe)

Ugovor srednje vrijednosti čija je vrijednost ispod pragova iz članka 118. stavka 1. Financijske uredbe može se dodijeliti u pregovaračkom postupku u skladu s odredbama o pregovorima utvrđenima u članku 104. stavku 4. Financijske uredbe i u članku 128. stavku 5. ove Uredbe. Na takve postupke primjenjuju se članak 124. stavak 1. te članak 128. stavci 1. i 4. ove Uredbe. Početnu ponudu mogu dostaviti samo natjecatelji koje je javni naručitelj istodobno pozvao pisanim putem.

Članak 137.

Ugovori male vrijednosti

(Članak 104. stavak 1. Financijske uredbe)

1. Ugovor male vrijednosti koja ne premašuje 60 000 EUR može se dodijeliti u pregovaračkom postupku u skladu s odredbama o pregovorima utvrđenima u članku 104. stavku 4. Financijske uredbe i članku 128. stavku 5. ove Uredbe. Na takve postupke primjenjuje se članak 124. stavak 1. i članak 128. stavci 2. i 4. Početnu ponudu mogu dostaviti samo natjecatelji koje je javni naručitelj istodobno pozvao pisanim putem.

2. Ugovor vrlo male vrijednosti koja ne premašuje 15 000 EUR može se dodijeliti u pregovaračkom postupku u skladu s odredbama o pregovorima utvrđenima u članku 104. stavku 4. Financijske uredbe i članku 128. stavku 5. ove Uredbe. Na takve postupke primjenjuje se članak 128. stavak 3. ove Uredbe. Početnu ponudu mogu dostaviti samo natjecatelji koje je javni naručitelj istodobno pozvao pisanim putem.

3. Plaćanja iznosa koji ne premašuju 1 000 EUR u pogledu stavki rashoda mogu se sastojati jednostavno od plaćanja po računima, bez prethodnog prihvaćanja ponude.

Članak 137.a

Prethodna provjera tržišta

(Članak 105. stavak 1. Financijske uredbe)

1. U svrhe prethodne provjere tržišta, javni naručitelj može tražiti ili prihvatiti savjet neovisnih stručnjaka ili tijela ili gospodarskih subjekata. Taj se savjet može upotrijebiti za planiranje i provođenje postupka nabave, pod uvjetom da savjet nema učinak narušavanja tržišnog natjecanja i ne dovodi do kršenja načela nediskriminacije i transparentnosti.

2. Ako je gospodarski subjekt savjetovao javnog naručitelja ili je na drugi način sudjelovao u pripremi postupka nabave, javni naručitelj poduzima odgovarajuće mjere utvrđene u članku 142. kako bi osigurao da se sudjelovanjem tog gospodarskog subjekta ne naruši tržišno natjecanje.

Članak 138.

Dokumentacija o nabavi

(Članak 105. stavak 2. Financijske uredbe)

1. Dokumentacija o nabavi uključuje sljedeće:

- (a) ako je primjenjivo, poziv na nadmetanje ili druge mjere oglašavanja kako je predviđeno u člancima 123. do 126.;
- (b) poziv na dostavu ponuda;
- (c) natječajne specifikacije ili opisnu dokumentaciju u slučaju natjecateljskog dijaloga; one moraju sadržavati tehničke specifikacije i primjenjive kriterije;
- (d) nacrt ugovora na temelju predložka ugovora.

Točka (d) prvog podstavka ne primjenjuje se u slučajevima kada se, zbog iznimnih i propisno opravdanih okolnosti, ne može upotrijebiti predložak ugovora.

2. Poziv na dostavu ponuda sadržava sljedeće:

- (a) pravila koja se primjenjuju na dostavu ponuda, uključujući posebno uvjete o čuvanju njihove povjerljivosti do otvaranja, krajnji rok za zaprimanje ponuda i adresu na koju moraju biti poslane ili dostavljene ili internetsku adresu u slučaju elektroničkog podnošenja;
- (b) navode da dostavljanje ponude podrazumijeva prihvaćanje uvjeta navedenih u dokumentaciji o nabavi te da se dostavljanjem obvezuje ugovaratelja kojem se ugovor dodjeljuje tijekom izvršavanja ugovora;
- (c) navedeno razdoblje tijekom kojeg je ponuda valjana i ne može se mijenjati ni u kojem pogledu;
- (d) zabranu bilo kakvog kontakta između javnog naručitelja i ponuditelja tijekom postupka, osim u iznimnom slučaju, na temelju uvjeta utvrđenih u članku 160., te ako postoji odredba o posjeti na licu mjesta, navode se načini za provođenje takve posjete;
- (e) navedeno sredstvo dokazivanja ispunjavanja roka za zaprimanje ponuda;
- (f) navode da podnošenje ponude podrazumijeva prihvaćanje primanja obavijesti o ishodu postupka elektroničkim putem.

3. Natječajne specifikacije sadržavaju sljedeće:

- (a) kriterije za isključenje i za odabir;
- (b) kriterije za dodjelu i njihove odnosne pondere, ili, ako ponderiranje nije moguće iz objektivnih razloga, njihovu važnost padajućim redoslijedom, koji se također primjenjuje na varijante ako su odobrene u pozivu na nadmetanje;
- (c) tehničke specifikacije iz članka 139.;
- (d) ako su dopuštene varijante, minimalne zahtjeve koje moraju ispunjavati;
- (e) podatke o tome primjenjuje li se Protokol o povlasticama i imunitetima Europske unije ili, prema potrebi, Bečka konvencija o diplomatskim odnosima ili Bečka konvencija o konzularnim odnosima;
- (f) dokaze o pristupu nabavi, kako je utvrđeno u člancima 172. i 263.;
- (g) u slučaju dinamičkog sustava nabave ili elektroničkih kataloga, elektroničku opremu koja se koristi te odredbe o tehničkim priključcima i potrebnim specifikacijama.

4. Nacrt ugovora sadržava sljedeće:

- (a) utvrđena je ugovorna kazna koja se plaća za neusklađenost s njegovim odredbama;
- (b) navedeni su podaci koje moraju biti navedeni na računima i relevantna popratna dokumentacija u skladu s člankom 102.;
- (c) navedeno je da se, kada institucije dodjeljuju ugovore za svoj račun, na ugovor primjenjuje pravo Unije koje je, ako je potrebno, nadopunjeno nacionalnim pravom ili, ako je potrebno za ugovore iz članka 121. stavka 1., isključivo nacionalno pravo;
- (d) naveden je sud nadležan za rješavanje sporova;
- (e) navedeno je da ugovaratelj mora ispunjavati primjenjive obveze na području prava o zaštiti okoliša, socijalnog i radnog prava koje je utvrđeno pravom Unije, nacionalnim pravom, kolektivnim ugovorima ili u odredbama međunarodnog prava o zaštiti okoliša, socijalnog i radnog prava navedenima u Prilogu X. Direktivi 2014/24/EU;
- (f) navedeno je hoće li biti potreban prijenos prava intelektualnog vlasništva;
- (g) navedeno je da je cijena navedena u ponudi konačna i ne može se izmijeniti ili su utvrđeni uvjeti ili formule za reviziju cijena za vrijeme trajanja ugovora;

Za potrebe točke (g) prvog podstavka, ako je revizija cijene utvrđena u ugovoru, javni naručitelj osobito vodi računa o sljedećem:

- i. predmetu nabave i o gospodarskoj situaciji u kojoj se nabava odvija;
- ii. vrsti ugovora i zadaćama i njegovom trajanju;
- iii. svojim financijskim interesima.

Od točaka (c) i (d) prvog podstavka može se odstupiti za ugovore sklopljene u skladu s člankom 134. stavkom 1. točkom (m).

Članak 139.

Tehničke specifikacije

(Članak 105. stavak 2. Financijske uredbe)

1. Tehničkim specifikacijama mora se omogućiti jednak pristup gospodarskih subjekata postupcima nabave i one nemaju učinak stvaranja neopravdanih prepreka otvaranju nabave konkurenciji.

Tehničke specifikacije uključuju značajke koje moraju posjedovati radovi, roba ili usluge, uključujući minimalne zahtjeve, kako bi mogli ispuniti svrhu koju im je namijenio javni naručitelj.

2. Značajke iz stavka 1. mogu uključivati, prema potrebi, sljedeće:

- (a) razinu kvalitete;
- (b) utjecaj na okoliš i klimu;
- (c) za kupnje namijenjene za fizičke osobe, kriterije pristupačnosti za osobe s invaliditetom ili dizajn za sve korisnike, osim u propisno opravdanim slučajevima;
- (d) razine i postupke ocjenjivanja sukladnosti;
- (e) uspješnost ili uporabu isporuke;

- (f) sigurnost ili dimenzije, uključujući, za nabavu robe, trgovački naziv i upute za korisnike i, za sve ugovore, terminologiju, simbole, ispitivanje i metode ispitivanja, pakiranje, oznake i označivanje, proizvodne postupke i metode;
- (g) za ugovore o radovima, postupke koji se odnose na osiguranje kvalitete i pravila koja se odnose na projektiranje i troškove, uvjete ispitivanja, pregleda i prihvatanja za radove i metode ili tehnike gradnje i sve druge tehničke uvjete koje javni naručitelj može odrediti u skladu s općim ili posebnim propisima u pogledu gotovih radova i na materijale ili dijelove koje oni uključuju.

3. Tehničke specifikacije oblikuju se na jedan od sljedećih načina:

- (a) redoslijedom prvenstva, upućivanjem na europske norme, europska tehnička odobrenja, zajedničke tehničke specifikacije, međunarodne norme, druge tehničke referentne sustave koje uspostavljaju europska normizacijska tijela ili, ako to nije moguće, njihove nacionalne ekvivalente; svako upućivanje popraćeno je riječima „ili istovjetni”.
- (b) u smislu izvedbenih ili funkcionalnih zahtjeva, uključujući karakteristike okoliša, pod uvjetom da su ti parametri dovoljno precizni kako bi ponuditelji mogli odrediti predmet ugovora i kako bi javni naručitelj mogao dodijeliti ugovor;
- (c) kombinacijom dviju metoda navedenih u točkama (a) i (b).

4. Kada se javni naručitelj koristi mogućnošću upućivanja na specifikacije iz stavka 3. točke (a), on ne smije odbaciti ponudu na temelju toga što nije u skladu s tim specifikacijama ako ponuditelj bilo kojim prikladnim sredstvom dokaže da se predloženim rješenjem na istovjetan način zadovoljavaju zahtjevi utvrđeni u tehničkim specifikacijama.

5. Ako se javni naručitelj koristi mogućnošću predviđenom u stavku 3. točki (b) da izradi tehničke specifikacije u smislu izvedbenih ili funkcionalnih zahtjeva, on ne smije odbaciti ponudu koja je u skladu s nacionalnom normom kojom se prenose europska norma, europsko tehničko odobrenje, zajednička tehnička specifikacija, međunarodna norma ili tehnički referentni sustavi koje je utvrdilo europsko normizacijsko tijelo, ako se te specifikacije odnose na izvedbene ili funkcionalne zahtjeve koje je utvrdio.

Ponuditelj mora dokazati bilo kojim prikladnim sredstvom da radovi, roba ili usluge koji su u skladu sa standardom udovoljavaju izvedbenim ili funkcionalnim zahtjevima javnog naručitelja.

6. Ako javni naručitelj namjerava nabavljati radove, robu ili usluge s posebnim ekološkim, socijalnim ili drugim značajkama, može zahtijevati određenu oznaku ili posebne zahtjeve iz oznake, pod uvjetom da su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) zahtjevi povezani s oznakom odnose se samo na kriterije koji su povezani s predmetom ugovora i prikladni su za utvrđivanje obilježja kupnje;
- (b) zahtjevi povezani s oznakom temelje se na drugim objektivno provjerljivim i nediskriminacijskim kriterijima;
- (c) oznake su utvrđene u otvorenom i transparentnom postupku u kojem mogu sudjelovati svi relevantni dionici
- (d) oznake su dostupne svim zainteresiranim stranama;
- (e) zahtjeve povezane s oznakom određuje treća strana na koju gospodarski subjekt koji se prijavljuje za oznaku nema odlučujući utjecaj.

Javni naručitelj može zahtijevati da gospodarski subjekti dostave izvješće o ispitivanju ili potvrdu kao sredstvo dokazivanja sukladnosti s dokumentacijom o nabavi od tijela za ocjenjivanje sukladnosti akreditiranih u skladu s Uredbom (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (*) ili jednakovrijednog tijela za ocjenjivanje sukladnosti.

7. Javni naručitelj prihvaća druge prikladne načine za dokazivanje takvih zahtjeva pored onih iz stavka 6., poput tehničke dokumentacije proizvođača, ako gospodarski subjekt nema pristup potvrdama ili izvješćima o testiranju ili nema mogućnost pribavljanja tih dokumenata ili dobivanja određene oznake unutar relevantnih rokova, iz razloga koji se ne mogu pripisati tom gospodarskom subjektu i pod uvjetom da predmetni gospodarski subjekt dokaže da radovi, roba ili usluge koji se pružaju ispunjuju iste zahtjeve kao za određenu oznaku ili posebne zahtjeve koje je naveo javni naručitelj.

8. Osim ako je to opravdano predmetom ugovora, tehničke specifikacije ne upućuju na određenu marku ili izvor, ili određeni postupak koji obilježava proizvode ili usluge koje pruža određeni gospodarski subjekt, ili na žigove, patente, tipove ili određeno podrijetlo ili proizvodnju ako bi to imalo učinak pogodovanja određenim proizvodima ili gospodarskim subjektima ili njihovog isključivanja.

Takva je uputa dopuštena samo u iznimnim slučajevima kada nije moguć dovoljno detaljan i razumljiv opis predmeta ugovora. Uz takvu uputu treba navesti riječi 'ili jednakovrijedan'.

Članak 141.

Izjava i dokazi o nepostojanju situacija za isključenje

(Članci 106. i 107. Financijske uredbe)

1. Za potrebe članka 106. stavka 10. Financijske uredbe, javni naručitelj prihvaća Europsku jedinstvenu dokumentaciju o nabavi (ESPD) iz Direktive 2014/24/EU ili, ako to nije slučaj, časnu izjavu, potpisanu i datiranu, u kojoj je navedeno gospodarski subjekt nije u jednoj od situacija iz članka 106. stavaka 1. i 4. i članka 107. Financijske uredbe ili da je u jednom od slučajeva iz članka 106. stavka 7. točke (a) Financijske uredbe.

Gospodarski subjekt može ponovno upotrijebiti ESPD koji je već bio iskorišten u prethodnom postupku ako potvrdi da su podaci sadržani u njemu još uvijek točni.

Ako javni naručitelj ograniči broj natjecatelja u skladu s člankom 104. stavkom 3. Financijske uredbe, svi natjecatelji podnose dokaze iz stavka 3. ovog članka.

Na temelju svoje procjene rizika, javni naručitelj može odlučiti da neće zahtijevati ESPD ili časnu izjavu u sljedećim slučajevima:

- (a) u postupcima za ugovore vrlo male vrijednosti iz članka 137. stavka 2.;
 - (b) u postupcima za ugovore u području vanjskog djelovanja čija vrijednosti ne premašuje 20 000 EUR u skladu s člankom 265. stavkom 1., člankom 267. stavkom 1. ili člankom 269. stavkom 1.
2. Uspješni ponuditelj dostavlja, u roku kojeg je odredio javni naručitelj te prije potpisivanja ugovora, dokaze iz stavka 3., potvrđujući ESPD ili časnu izjavu u sljedećim slučajevima:
- (a) za ugovore koje institucije dodjeljuju za svoj račun, čija je vrijednost jednaka pragovima iz članka 118. stavka 1. Financijske uredbe ili veća od njih;
 - (b) za ugovore u području vanjskog djelovanja čija je vrijednost jednaka pragovima iz članka 265. stavka 1. točke (a), članka 267. stavka 1. točke (a) ili članka 269. stavka 1. točke (a) ili veća od njih.

3. Javni naručitelj prihvaća kao zadovoljavajući dokaz da gospodarski subjekt nije u jednoj od situacija opisanih u članku 106. stavku 1. točkama (a), (c), (d) i (f) Financijske uredbe nedavni izvod iz sudske evidencije ili, ako to nije slučaj, odgovarajući dokument koji je nedavno izdalo sudsko ili upravno tijelo u zemlji poslovnog nastana i iz kojeg je razvidno da su ti zahtjevi ispunjeni.

Javni naručitelj prihvaća kao zadovoljavajući dokaz da gospodarski subjekt nije u situaciji opisanoj u članku 106. stavku 1. točkama (a) ili (b) Financijske uredbe, nedavnu potvrdu koju je izdalo nadležno tijelo predmetne države.

Ako se takva potvrda ne izdaje u predmetnoj zemlji gospodarski subjekt može dostaviti izjavu danu pod prisegom pred pravosuđnim tijelom ili javnim bilježnikom ili, ako to nije moguće, svečanu izjavu pred upravnim tijelom ili ovlaštenim stručnim tijelom u zemlji svog poslovnog nastana.

4. Javni naručitelj mora ukinuti obvezu gospodarskog subjekta da dostavi pisane dokaze iz stavka 3. u slučaju međunarodnih organizacija, ako im može pristupiti besplatno u nacionalnoj bazi podataka ili ako su ti dokazi već dostavljeni za potrebe drugog postupka i pod uvjetom da dokumenti nisu izdani prije više od godine dana i da su još valjani.

U tom slučaju, gospodarski subjekt daje časnu izjavu da su dokazi već podneseni u prijašnjem postupku i potvrđuje da nije došlo do promjena u njegovoj situaciji.

Članak 142.

Mjere kojima se izbjegava narušavanje tržišnog natjecanja

(Članak 107. stavak 1. Financijske uredbe)

Mjere iz članka 107. stavka 1. točke (c) Financijske uredbe uključuju priopćavanje drugim natjecateljima ili ponuditeljima relevantnih informacija razmijenjenih u kontekstu ili uslijed sudjelovanja natjecatelja ili ponuditelja u pripremi postupka nabave i utvrđivanje odgovarajućih rokova za zaprimanje ponuda.

Predmetni natjecatelj ili ponuditelj isključuju se iz postupka ako se usklađenost s načelom jednakog postupanja ne može osigurati ni na jedan drugi način.

Prije svakog takvog isključenja, natjecateljima ili ponuditeljima daje se mogućnost da dokažu da se njihovim sudjelovanjem u pripremi postupka javne nabave ne može narušiti tržišno natjecanje.

Članak 143.

Funkcioniranje baze podataka za sustav ranog otkrivanja i isključenja

(Članak 108. stavci 1., 2., 3., 4. i 12. Financijske uredbe)

Kako bi se osiguralo funkcioniranje baze podataka iz članka 108. stavka 1. Financijske uredbe, institucije, uredi, tijela, agencije i subjekti iz točaka (c), (d) i (e) članka 108. stavka 2. Financijske uredbe određuju ovlaštene osobe.

Ako je primjenjivo, te ovlaštene osobe dostavljaju informacije iz članka 108. stavka 3. Financijske uredbe. Njima je odobren pristup u skladu s člankom 108. stavcima 4. i 12. Financijske uredbe.

Ovlaštene osobe koje su subjekti iz članka 108. stavka 2. točke (d) Financijske uredbe već imenovali u skladu sa sektorskim pravilima mogu se koristiti za potrebe članka 108. stavka 12. Financijske uredbe.

Informacije zatražene od subjekata iz članka 108. stavka 2. točke (d) Financijske uredbe dostavljaju se samo putem Sustava upravljanja nepravilnostima koji je automatizirani informacijski sustav koji je Komisija ustanovila i koji se trenutačno upotrebljava za prijavljivanje prijevara i nepravilnosti u skladu s pravilima specifičnima za pojedine sektore.

Za potrebe članka 108. stavka 4. Financijske uredbe, informacije koji se dostavljaju putem ovog automatiziranog informacijskog sustava Komisija stavlja na raspolaganje u bazi podataka iz članka 108. stavka 1. Financijske uredbe.

Članak 144.

Povjerenstvo

(Članak 108. stavak 6. Financijske uredbe)

1. Predsjednika povjerenstva imenuje Komisija. On se bira iz redova bivših članova Revizorskog suda, Suda Europske unije ili bivših dužnosnika koji su u najmanju ruku obavljali zadaće glavnog direktora institucija Unije, osim Komisije. On ili ona biraju se na temelju njihovih osobnih i stručnih kvalifikacija, bogatog iskustva u pravnim i financijskim pitanjima i dokazane sposobnosti, neovisnosti i integriteta. Mandat traje pet godina i ne može se obnavljati. Predsjednik se imenuje kao posebni savjetnik u smislu članka 5. Uvjeta zaposlenja ostalih službenika Europske unije.

Predsjednik povjerenstva predsjedava svim sjednicama povjerenstva. On/ona mora svoje dužnosti obavljati neovisno. On/ona ne smije imati sukob interesa između dužnosti predsjednika povjerenstva i bilo koje druge službene dužnosti.

2. Komisija imenuje dva stalna člana. Jedan dodatni član predstavlja javnog naručitelja koji podnosi zahtjev i imenovan je u skladu s njegovim unutarnjim ustrojem.

3. Stalno tajništvo povjerenstva obavlja sljedeće:

- (a) priprema analizu podataka podnesenih povjerenstvu u skladu s člankom 108. stavkom 8. točkom (a) Financijske uredbe;
- (b) uspostavlja vezu s gospodarskim subjektima i drugim dužnosnicima za ovjeravanje za potrebe članka 108. stavka 8. točaka (b), (c) i (f) Financijske uredbe;
- (c) vodi spremišta preporuka koje je donijelo povjerenstvo u skladu s člankom 108. stavkom 5. Financijske uredbe i odluka koje donose javni naručitelji u skladu s člankom 106. stavkom 3. Financijske uredbe;
- (d) osigurava centralizirane objave u skladu s člankom 106. stavkom 16. Financijske uredbe.

4. Svaki član povjerenstva razmatra svaki podneseni slučaj u skladu s pravilima i postupcima utvrđenima ovom Uredbom, Financijskom uredbom i drugim primjenjivim pravilima koja je utvrdila Komisija. Prije njegova ili njezina imenovanja te tijekom službe, svaki član povjerenstva ima obvezu odmah prijaviti sve radnje koje bi mogle činiti sukob interesa u smislu članka 57. Financijske uredbe i članka 32. ove Uredbe. Članovi povjerenstva isključuju se iz svakog predmeta u kojem imaju stvarni sukob interesa.

5. Poslovnik povjerenstva donosi Komisija.

Članak 146.

Kriteriji za odabir

(Članak 110. stavak 2. Financijske uredbe)

1. Javni naručitelj u dokumentaciji o nabavi navodi kriterije za odabir, minimalne razine sposobnosti te dokaze potrebne za dokazivanje te sposobnosti. Svi zahtjevi moraju se odnositi na predmet ugovora i moraju biti s njime razmjerni.

Javni naručitelj navodi u dokumentaciji o nabavi kako će skupine gospodarskih subjekata zadovoljiti kriterije za odabir, uzimajući u obzir stavak 6.

Ako je ugovor podijeljen na grupe, javni naručitelj može utvrditi minimalne razine sposobnosti za svaku grupu. Može odrediti dodatne minimalne razine sposobnosti ako je nekoliko grupa dodijeljeno istom ugovaratelju.

2. U odnosu na sposobnost za obavljanje profesionalne djelatnosti, javni naručitelj može zahtijevati da gospodarski subjekt ispunjuje najmanje jedan od sljedećih uvjeta:

- (a) upisan je u mjerodavni stručni ili trgovački registar, osim za međunarodne organizacije;
- (b) za ugovore o uslugama, ima određeno odobrenje kojim se dokazuje da je ovlašten za izvršavanje ugovora u zemlji poslovnog nastana ili je član određene stručne organizacije.

3. Kod primanja zahtjeva za sudjelovanje ili ponuda, javni naručitelj prihvaća ESPD ili, ako to nije slučaj, časnu izjavu navodeći da natjecatelj ili ponuditelj zadovoljava kriterije za odabir.

Javni naručitelj može zatražiti od ponuditelja i natjecatelja da u bilo kojem trenutku tijekom postupka dostavi ažuriranu izjavu ili sve ili dio popratnih dokumenata ako je to potrebno kako bi se osigurao pravilan tijek postupka.

Javni naručitelj zahtijeva od natjecatelja ili uspješnog ponuditelja da dostave ažurirane popratne dokumente, osim ako ih je već primio za potrebe drugog postupka i pod uvjetom da su dokumenti još uvijek ažurni ili im može besplatno pristupiti u nacionalnoj bazi podataka.

4. Javni naručitelj može, ovisno o svojoj procjeni rizika, odlučiti da neće zahtijevati dokaz pravne, regulatorne, financijske, ekonomske, tehničke i stručne sposobnosti gospodarskih subjekata u sljedećim slučajevima:

- (a) u postupcima za ugovore srednje ili niske vrijednosti koje institucije dodjeljuju za svoj račun, čija vrijednost ne premašuje vrijednost iz članka 118. stavka 1. Financijske uredbe;
- (b) u postupcima za ugovore dodijeljene u području vanjskog djelovanja čija vrijednost ne premašuje pragove iz članka 265. stavka 1. točke (a), članka 267. stavka 1. točke (a) ili članka 269. stavka 1. točke (a).

Ako javni naručitelj odluči da neće zahtijevati dokaze pravne, regulatorne, financijske, ekonomske, tehničke i stručne sposobnosti gospodarskih subjekata, ne smije postojati nikakvo pretfinanciranje.

5. Gospodarski subjekt može se, kada je to primjereno slučaju i za određeni ugovor, osloniti na sposobnosti drugih subjekata, bez obzira na pravni odnos koji ima s tim subjektima. U tom slučaju mora dokazati javnom naručitelju da će imati na raspolaganju resurse nužne za izvršenje ugovora podnošenjem dokaza da su ti subjekti preuzeli predmetnu obvezu.

U vezi s tehničkim i stručnim kriterijima, gospodarski subjekt može se osloniti na sposobnost drugih subjekata samo ako će potonji obavljati radove ili usluge za koje se zahtijevaju ovakve sposobnosti.

Ako se gospodarski subjekt oslanja na sposobnosti drugih subjekata u odnosu na kriterije koji se odnose na ekonomsku i financijsku sposobnost, javni naručitelj može zahtijevati da gospodarski subjekt i ti subjekti budu solidarno odgovorni za izvršenje ugovora.

Javni naručitelj može zatražiti informacije od ponuditelja o bilo kojem dijelu ugovora kojeg ponuditelj namjerava podugovarati i o identitetu podugovaratelja.

Za radove ili usluge koje se pružaju u objektu koji je pod izravnim nadzorom javnog naručitelja, javni naručitelj zahtijeva od ugovaratelja da navede imena, osobe za kontakt i ovlaštene predstavnike podugovaratelja uključenih u izvršenje ugovora, uključujući sve promjene podugovaratelja.

6. Javni naručitelj provjerava ispunjuju li subjekti, na čiju se sposobnost gospodarski subjekt namjerava osloniti i predviđeni podugovaratelji, kad podugovaranje predstavlja bitan dio ugovora, relevantne kriterije za odabir.

Javni naručitelj zahtijeva da gospodarski subjekt zamijeni subjekt ili podugovaratelja koji ne zadovoljava relevantne kriterije za odabir.

7. U slučaju ugovora o radovima, ugovora o uslugama i poslova postavljanja ili instalacije u kontekstu ugovora o nabavi robe, javni naručitelj može zahtijevati da neke ključne zadaće izvršava sam ponuditelj ili, ako ponudu podnosi skupina gospodarskih subjekata, sudionik u skupini.

Članak 147.

Ekonomska i financijska sposobnost

(Članak 110. stavak 2. Financijske uredbe)

1. Kako bi se osiguralo da gospodarski subjekti posjeduju potrebnu ekonomsku i financijsku sposobnost za izvršavanje ugovora, javni naručitelj može zahtijevati posebno sljedeće:

- (a) da gospodarski subjekti imaju određeni minimalni godišnji promet, uključujući određeni minimalni promet u području obuhvaćenom ugovorom;
- (b) da gospodarski subjekti dostave svoje godišnje financijske izvještaje iz kojih je razvidan omjer između imovine i obveza;
- (c) da gospodarski subjekti dostave odgovarajuću razinu osiguranja od profesionalnih rizika.

Za potrebe prvog podstavka, točke (a), minimalni godišnji promet ne smije biti dva puta veći od procijenjene godišnje vrijednosti ugovora, osim u opravdanim slučajevima povezanim s prirodom kupnje, koje javni naručitelj mora objasniti u dokumentaciji o nabavi.

Za potrebe prvog podstavka, točke (b), javni naručitelj objašnjava metode i kriterije za takve omjere u dokumentaciji o nabavi.

2. U slučaju dinamičkih sustava nabave, najveći godišnji promet izračunava se na temelju očekivane najveće veličine posebnih ugovora koji će se dodijeliti u okviru tog sustava.

3. Javni naručitelj utvrđuje u dokumentaciji o nabavi dokaze koje dostavlja gospodarski subjekt kako bi dokazao svoju ekonomsku i financijsku sposobnost. On može zatražiti posebno jedan ili više sljedećih dokumenata:

- (a) odgovarajuće izjave banaka ili, po potrebi, dokaz o relevantnom osiguranju od profesionalnog rizika;
- (b) financijske izvještaje ili izvratke iz istih za posljednje tri godine za koje su zaključena izvješća ili manje;
- (c) izjavu o ukupnom prometu gospodarskog subjekta i, prema potrebi, prometu u području obuhvaćenom ugovorom za najviše posljednje tri dostupne financijske godine.

Ako, iz bilo kojeg valjanog razloga, gospodarski subjekt nije u mogućnosti predložiti potvrde koje traži javni naručitelj, on može svoju ekonomsku i financijsku sposobnost dokazati bilo kojim drugim dokumentom kojeg javni naručitelj smatra prikladnim.

Članak 148.

Tehnička i stručna sposobnost

(Članak 110. stavak 2. Financijske uredbe)

1. Javni naručitelj provjerava ispunjuju li natjecatelji ili ponuditelji minimalne kriterije za odabir koji se odnose na tehničku i stručnu sposobnost u skladu sa stavcima 2. do 5.

2. Javni naručitelj utvrđuje u dokumentaciji o nabavi dokaze koje gospodarski subjekt dostavlja kako bi dokazao svoju tehničku i stručnu sposobnost. On može zatražiti bilo kojih od sljedećih dokumenata:

- (a) za radove, robu koja zahtijeva poslove postavljanja ili instalacije, ili usluge, obrazovne i stručne kvalifikacije, vještine, iskustvo i stručnost osoba odgovornih za izvršenje;
- (b) popis na kojem je navedeno sljedeće:
 - i. glavne pružene usluge i isporučena roba u zadnje tri godine, s iznosima, datumima i klijentima, javnim ili privatnim, popraćenima, na zahtjev, izjavama klijenata;
 - ii. radovi izvršeni u posljednjih pet godina, popraćeni potvrdama o zadovoljavajućem izvršenju za najvažnije radove;
- (c) izjavu o tehničkoj opremi, alatima ili pogonu koji je na raspolaganju gospodarskom subjektu za izvršenje ugovora o uslugama ili radovima;
- (d) opis tehničkih mogućnosti i sredstava dostupnih gospodarskom subjektu za osiguranje kvalitete, te opis dostupnih objekata za učenje i istraživanje;
- (e) upućivanje na tehničare ili tehnička tijela koja su na raspolaganju gospodarskom subjektu, bez obzira pripadaju li mu ili ne, osobito na tijela odgovorna za kontrolu kvalitete;
- (f) u odnosu na robu: uzorci, opisi ili vjerodostojne fotografije ili certifikati, koje su izdale službene institucije ili agencije za kontrolu kvalitete priznate nadležnosti, kojima se potvrđuje usklađenost robe jasno opisana upućivanjem na tehničke specifikacije ili standarde;
- (g) za radove ili usluge, izjava o prosječnom godišnjem broju zaposlenih i broju rukovodećeg osoblja gospodarskog subjekta za posljednje tri godine;
- (h) naznaku o upravljanju lancem opskrbe i sustavima za praćenje koje će gospodarski subjekt moći primijeniti pri izvršenju ugovora;
- (i) naznaku o mjerama upravljanja okolišem koje će gospodarski subjekt moći primjenjivati kod izvršenja ugovora.

Za potrebe prvog podstavka točke (b) podtočke i., ako je potrebno radi osiguranja primjerene razine tržišnog natjecanja, javni naručitelj može navesti da će se uzeti u obzir dokazi o isporučenoj relevantnoj robi ili uslugama koje su izvršene prije više od tri godine.

Za potrebe prvog podstavka točke (b) podtočke ii., ako je potrebno radi osiguranja primjerene razine tržišnog natjecanja, javni naručitelj može navesti da će se uzeti u obzir dokazi o relevantnim radovima koji su dostavljeni ili izvršeni prije više od pet godina.

3. Ako su roba ili usluge složeni ili, iznimno, potrebni u posebnu svrhu, dokazi o tehničkoj i stručnoj sposobnosti mogu se osigurati putem provjere koju obavlja javni naručitelj, ili u njegovo ime nadležno službeno tijelo države u kojoj gospodarski subjekt ima poslovni nastan, podložno suglasnosti tog tijela. Takve se provjere odnose na tehničku sposobnost i proizvodnu sposobnost dobavljača i, ako je potrebno, na objekte za analizu i istraživanje i mjere osiguranja kvalitete.

4. Ako javni naručitelj zahtijeva dostavljanje potvrda koje su sastavila neovisna tijela kojima se potvrđuje sukladnost gospodarskog subjekta s određenim standardima osiguranja kvalitete, uključujući o dostupnosti za osobe s invaliditetom, on upućuje na sustave osiguranja kvalitete koji se temelje na relevantnoj seriji europskih normi koje su potvrdila akreditirana tijela. Javni naručitelj također prihvaća druge dokaze o jednakovrijednim mjerama osiguranja kvalitete od gospodarskog subjekta koji je dokazao nema pristup takvim potvrdama ili nema mogućnost dobivanja takvih potvrda u relevantnim rokovima, zbog razloga koji se ne mogu pripisati tom gospodarskom subjektu i pod uvjetom da gospodarski subjekt dokaže da su predložene mjere za osiguranje kvalitete u skladu s traženim normama osiguranja kvalitete.

5. Ako javni naručitelj zahtijeva dostavljanje potvrda koje su sastavila nezavisna tijela kojima se potvrđuje da gospodarski subjekt zadovoljava određene sustave upravljanja okolišem ili standarde, on upućuje na Sustav upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja Europske unije ili na druge sustave upravljanja okolišem priznate u skladu s člankom 45. Uredbe (EZ) br. 1221/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁸⁾* ili druge norme upravljanja okolišem koje se temelje na relevantnim europskim ili međunarodnim normama akreditiranih tijela. Ako je dokazano da gospodarski subjekt nema pristup takvim potvrdama ili nema mogućnost pribavljanja tih dokumenata u relevantnom roku iz razloga koji se ne mogu pripisati tom gospodarskom subjektu, javni naručitelj prihvaća i druge dokaze o mjerama upravljanja okolišem, pod uvjetom da gospodarski subjekt dokaže da su te mjere jednako-vrijedne onima koje su propisane u skladu s primjenjivim sustavom upravljanja okolišem ili normom.

6. Javni naručitelj može zaključiti da gospodarski subjekt ne posjeduje potrebnu stručnu sposobnost za izvršavanje ugovora u skladu s odgovarajućim standardom kvalitete ako javni naručitelj utvrdi da je gospodarski subjekt u sukobu interesa koji može negativno utjecati na njegovo izvršenje obveza.

Članak 149.

Kriteriji za dodjelu

(Članak 110. stavak 3. Financijske uredbe)

1. Kriteriji kvalitete mogu uključivati elemente kao što su tehnička vrijednost, estetske i funkcionalne značajke, dostupnost, dizajn za sve korisnike, društvene, ekološke i inovativne značajke, postupke proizvodnje, nabave i trgovanja i sve druge posebne postupke u bilo kojoj fazi njihovog vijeka trajanja, organizaciju zaposlenika određenih za izvršenje ugovora, usluge nakon prodaje, tehničku pomoć, uvjete isporuke kao što su datum isporuke, postupak isporuke te razdoblje isporuke ili razdoblje dovršenja.

2. Javni naručitelj navodi u dokumentaciji o nabavi relativnu važnost koju pridaje svakom odabranom kriteriju za utvrđivanje ekonomski najpovoljnije ponude, osim ako primjenjuje metodu najniže cijene. Ta se važnost može izraziti kao raspon s odgovarajućom maksimalnom razlikom.

Relativna važnost koja se pridaje cijeni ili trošku u odnosu na druge kriterije ne smije dovesti do neutralizacije cijene ili troška.

Ako ponderiranje nije moguće iz objektivnih razloga, javni naručitelj navodi kriterije razvrstane prema silaznom redoslijedu važnosti.

3. Javni naručitelj može utvrditi minimalne razine kvalitete. Ponude ispod te razine kvalitete odbacuju se.

4. Trošak vijeka trajanja obuhvaća, djelomično ili u potpunosti, sljedeće troškove, u mjeri koja je relevantna, za vrijeme vijeka trajanja radova, robe ili usluga:

(a) sljedeće troškove, koje snosi javni naručitelj ili drugi korisnici:

- i. troškove nabave;
- ii. troškove uporabe, kao što su troškovi potrošnje energije i drugih resursa;
- iii. troškove održavanja;
- iv. troškove na kraju vijeka trajanja, kao što su troškovi prikupljanja i recikliranja;

- (b) troškove koji se pripisuju okolišnim čimbenicima povezanim s radovima, robom ili uslugama tijekom njihova životnog vijeka, pod uvjetom da se njihova novčana vrijednost može utvrditi i provjeriti.

5. Ako javni naručitelj procjenjuje troškove upotrebom pristupa životnog vijeka, u dokumentaciji o nabavi navode se podaci koje moraju dostaviti ponuditelji i metoda koja će se upotrebljavati za utvrđivanje troškova tijekom životnog vijeka na temelju tih podataka.

Metoda koja se koristi za procjenu troškova koji se pripisuju okolišnim čimbenicima ispunjuje sljedeće uvjete:

- (a) temelji se na kriterijima koji se mogu objektivno provjeriti i koji nisu diskriminacijski;
- (b) dostupna je svim zainteresiranim stranama;
- (c) gospodarski subjekti mogu dostaviti potrebne podatke uz razumne napore.

Ako je primjenjivo, javni naručitelj upotrebljava obvezne zajedničke metode za izračun troškova životnog vijeka predviđene u Prilogu XIII. Direktivi 2014/24/EU.

Članak 150.

Uporaba elektroničkih dražbi

(Članak 110. stavak 5. Financijske uredbe)

1. Javni naručitelj može upotrebljavati elektroničke dražbe u kojima se navode nove niže cijene ili nove vrijednosti koje se odnose na određene elemente ponuda.

Javni naručitelj strukturira elektroničku dražbu kao ponavljajući elektronički postupak koji se odvija nakon početnog postupnog ocjenjivanja ponuda kojim se omogućuje njihovo rangiranje primjenom automatskih metoda ocjenjivanja.

2. U otvorenim, ograničenim ili natjecateljskim pregovaračkim postupcima, javni naručitelj može odlučiti da dodjeli javnog ugovora prethodi elektronička dražba kada se točno može odrediti dokumentacija o nabavi.

Elektronička dražba može se provesti prilikom ponovne provedbe nadmetanja između strana okvirnog ugovora iz članka 122. stavka 3. točke (b) i prilikom otvaranja nadmetanja za ugovore koji se dodjeljuju u okviru dinamičkog sustava nabave iz članka 131.

Elektronička dražba temelji se na jednoj od metoda dodjele iz članka 110. stavka 4. Financijske uredbe.

3. Javni naručitelj koji odluči održati elektroničku dražbu mora navesti tu činjenicu u pozivu na nadmetanje.

Dokumentacija o nabavi uključuje sljedeće pojedinosti:

- (a) vrijednosti značajki koje će biti predmet elektroničke dražbe, ako su ta obilježja mjerljiva i ako ih se može opisati u brojkama ili postocima;
- (b) sva ograničenja vrijednosti koja mogu biti dostavljena, koja proizlaze iz specifikacija koje se odnose na predmet ugovora;
- (c) informacije koje će biti dostupne ponuditeljima tijekom elektroničke dražbe i, prema potrebi, kada će im biti stavljene na raspolaganje;

- (d) relevantne informacije o postupku elektroničke dražbe uključujući sastoji li se od različitih faza i kako će biti zaključen, kako je navedeno u stavku 7.;
- (e) uvjete pod kojima će ponuditelji moći dostavljati ponude i, posebno, minimalne razlike koje će se, prema potrebi, tražiti prilikom podnošenja ponude;
- (f) relevantne informacije koje se odnose na korištenu elektroničku opremu i aranžmane i tehničke specifikacije za spajanje.

4. Svi ponuditelji koji su dostavili prihvatljive ponude pozivaju se istodobno elektroničkim putem na sudjelovanje u elektroničkoj dražbi s pomoću veza u skladu s uputama. U pozivu se navode datum i vrijeme početka elektroničke dražbe.

Elektronička dražba može se odvijati u više uzastopnih faza. Elektronička dražba ne smije početi ranije od dva radna dana nakon datuma slanja poziva.

5. Uz poziv se prilaže rezultat potpune ocjene relevantne ponude.

U pozivu se također navodi matematička formula koja će se koristiti u postupku elektroničke dražbe za određivanje automatskog preračunavanja rangiranja na temelju dostavljenih novih cijena i/ili novih vrijednosti. Ta formula uključuje ponderiranje svih kriterija određenih za utvrđivanje ekonomski najpovoljnije ponude, kako je navedeno u dokumentaciji o nabavi. U tu se svrhu, međutim, svi rasponi prethodno smanjuju na određenu vrijednost.

Ako su dopuštene varijante, za svaku varijantu osigurava se različita formula.

6. Tijekom svake faze elektroničke dražbe javni naručitelj svim ponuditeljima bez odlaganja šalje dovoljno informacija kako bi im omogućio da u bilo kojem trenutku utvrde svoj relativni položaj. On također može, ako to je prethodno navedeno, dostaviti druge informacije koje se odnose na druge dostavljene cijene ili vrijednosti i objaviti broj sudionika u svakoj pojedinoj fazi dražbe. Međutim, ni u kojoj fazi elektroničke dražbe ne može otkrivati identitet ponuditelja.

7. Javni naručitelji zaključuju elektroničku dražbu na jedan ili više sljedećih načina:

- (a) na prethodno navedeni datum i vrijeme;
- (b) kada više ne dobivaju nove cijene ili nove vrijednosti koje ispunjuju uvjete u pogledu minimalnih razlika, pod uvjetom da je prethodno navedeno vrijeme koje može proteći između posljednje dostavljene ponude i zaključivanja elektroničke dražbe;
- (c) kada je dovršen prethodno navedeni broj faza dražbe.

8. Nakon zaključivanja elektroničke dražbe, javni naručitelj dodjeljuje ugovor na temelju rezultata elektroničke dražbe.

Članak 151.

Izuzetno niske ponude

(Članak 110. stavak 5. Financijske uredbe)

1. Ako se, u odnosu na predmetni ugovor, čini da su cijena ili trošak navedeni u ponudi izuzetno niski, javni naručitelj pisanim putem traži podatke o sastavnim elementima cijene ili troškova koje smatra mjerodavnima i ponuditelju daje priliku da dostavi svoje primjedbe.

Javni naručitelj može posebno uzeti u obzir primjedbe koje se odnose na:

- (a) ekonomiku proizvodnog postupka, pružanja usluga ili načina izgradnje;
- (b) izabrana tehnička rješenja ili iznimno povoljne uvjete dostupne ponuditelju;

- (c) izvornost ponude;
- (d) usklađenost ponuditelja s primjenjivim obvezama u području prava zaštite okoliša, socijalnog i radnog prava;
- (e) usklađenost podugovaratelja s primjenjivim obvezama u području prava zaštite okoliša, socijalnog i radnog prava;
- (f) mogućnost da ponuditelj dobije državnu potporu u skladu s primjenjivim pravilima.

2. Javni naručitelj može odbiti ponudu samo ako dostavljenim dokazima nije primjereno obrazložena predložena niska razina cijene ili troškova.

Javni naručitelj odbija ponudu ako je utvrdio da je ponuda izuzetno niska jer nije u skladu s primjenjivim obvezama na području prava zaštite okoliša, socijalnog i radnog prava.

3. Ako javni naručitelj utvrdi da je ponuda izuzetno niska jer je ponuditelj dobio državnu potporu, on može odbiti ponudu na toj osnovi samo ako ponuditelj nije u mogućnosti dokazati, u dostatnom roku koji je odredio javni naručitelj, da je predmetna potpora u skladu s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. UFEU-a.

Članak 152.

Rokovi za zaprimanje ponuda i zahtjeva za sudjelovanje

(Članak 111. stavak 1. Financijske uredbe)

1. Javni naručitelj utvrđuje rokove za zaprimanje ponuda i zahtjeva za sudjelovanje.

Pri utvrđivanju rokova javni naručitelj mora uzeti u obzir složenost ugovora i vrijeme potrebno za izradu ponuda. Rokovi moraju biti duži od minimalnih rokova iz ovog članka ako se ponuda može izraditi tek nakon posjeta lokaciji ili nakon uvida na licu mjesta u dokumente priložene dokumentaciji o nabavi.

Rokovi se produljuju za pet dana u sljedećim slučajevima:

(a) ako javni naručitelj ne nudi besplatan izravan pristup dokumentaciji o nabavi elektroničkim putem;

(b) ako je poziv na nadmetanje objavljen u skladu s člankom 125. stavkom 2. točkom (b).

2. U otvorenim postupcima, rok za dostavljanje ponuda nije kraći od 37 dana od datuma slanja poziva na nadmetanje.

3. U ograničenim postupcima, u natjecateljskom dijalogu, u pregovaračkim postupcima, u dinamičkim sustavima nabave i partnerstvima za inovacije, rok za zaprimanje zahtjeva za sudjelovanje ne smije biti kraći od 32 dana od datuma slanja poziva na nadmetanje.

4. U ograničenim postupcima i u pregovaračkim postupcima, rok za zaprimanje ponuda ne smije biti kraći od 30 dana od dana kada je poslan poziv na dostavu ponuda.

5. U dinamičkom sustavu nabave, rok za zaprimanje ponuda ne smije biti kraći od 10 dana od dana kada je poslan poziv na dostavu ponuda.

6. U postupcima nakon poziva za iskaz interesa iz članka 136. stavka 1., rok iznosi:

(a) najmanje 10 dana od datuma kada je poslan poziv na dostavu ponuda za zaprimanje ponuda u slučaju postupka iz članka 136. stavka 1. točke (a) i članka 136. stavka 3. točke (b) podtočke i.;

(b) najmanje 10 dana za zaprimanje zahtjeva za sudjelovanje i najmanje 10 dana za zaprimanje ponuda u slučaju postupka od dvije faze iz članka 136. stavka 3. točke (b) podtočke ii.

7. Javni naručitelj može skratiti rokove za zaprimanje ponuda za pet dana u slučaju otvorenih ili ograničenih postupaka ako prihvati podnošenje ponuda elektroničkim putem.

Članak 153.**Pristup dokumentaciji o nabavi i rok za dostavljanje dodatnih informacija**

(Članak 111. stavak 1. Financijske uredbe)

1. Javni naručitelj besplatno nudi izravan pristup dokumentaciji o nabavi elektroničkim putem od datuma objave poziva na nadmetanje ili, za postupke bez poziva na nadmetanje ili u skladu s člankom 136., od datuma slanja poziva na dostavu ponuda.

U opravdanim slučajevima, javni naručitelj može dostaviti dokumentaciju o nabavi drugim sredstvima koja je naveo ako izravan pristup elektroničkim sredstvima nije moguć iz tehničkih razloga ili ako dokumentacija o nabavi sadržava povjerljive podatke. U tim slučajevima primjenjuje se članak 152. stavak 1. treći podstavak, osim hitnim slučajevima predviđenima u članku 154. stavku 1.

Javni naručitelj može gospodarskim subjektima nametnuti zahtjeve u cilju zaštite povjerljive prirode informacija sadržanih u dokumentaciji o nabavi. On objavljuje te zahtjeve te način pristupa predmetnoj dokumentaciji o nabavi.

2. Javni naručitelj čim prije moguće dostavlja dodatne informacije u vezi s dokumentacijom o nabavi svim zainteresiranim gospodarskim subjektima istodobno i pisanim putem.

Javni naručitelj nije dužan odgovoriti na zahtjeve za dodatnim informacijama koji su podneseni manje od šest radnih dana prije roka za zaprimanje ponuda.

3. Javni naručitelj produljuje rok za zaprimanje ponuda u sljedećim slučajevima:

- (a) ako nije dostavio dodatne informacije najkasnije šest dana prije roka za zaprimanje ponuda iako ih je gospodarski subjekt pravovremeno zatražio;
- (b) ako uvede znatne izmjene u dokumentaciji o nabavi.

Članak 154.**Rokovi u hitnim slučajevima**

(Članak 111. stavak 1. Financijske uredbe)

1. Kada je iz opravdanih hitnih razloga nemoguće ispuniti minimalne rokove utvrđene u članku 152. Stavcima 2. i 3. za otvoreni ili ograničeni postupak, javni naručitelj može odrediti sljedeće:

- (a) rok za zaprimanje zahtjeva za sudjelovanje ili ponuda u otvorenim postupcima koji ne smije biti kraći od 15 dana od datuma kada je poslan poziv na nadmetanje;
- (b) rok za zaprimanje ponuda za ograničene postupke koji ne smije biti kraći od 10 dana od dana slanja poziva na dostavu ponuda.

2. U hitnim slučajevima, rok utvrđen u članku 153. stavku 2. prvom podstavku i u članku 153. stavku 3. točki (a) iznosi četiri dana.

Članak 155.**Načini za dostavljanje ponuda**

(Članak 111. stavci 1. i 2. Financijske uredbe)

1. Načine za podnošenje ponuda i zahtjeva za sudjelovanje određuje javni naručitelj koji može odabrati isključiv način podnošenja.

Odabrano sredstvo komunikacije mora biti takvo da se njime osigura ispunjivanje sljedećih uvjeta:

- (a) svaki podnesak sadržava sve informacije potrebne za njegovo ocjenjivanje;
- (b) očuvana je cjelovitost podataka;
- (c) očuvana je povjerljivost ponuda i zahtjeva za sudjelovanje te javni naručitelj pregledava sadržaj ponuda i zahtjeva za sudjelovanje tek nakon isteka roka za njihovo predavanje;
- (d) osigurana je zaštita osobnih podataka u skladu sa zahtjevima Uredbe (EZ) br. 45/2001.

2. Osim za ugovore koji su ispod pragova utvrđenih u članku 118. stavku 1. Financijske uredbe, uređajima za elektroničko zaprimanje ponuda i zahtjeva za sudjelovanje mora se jamčiti, s pomoću tehničkih sredstava i odgovarajućih postupaka, sljedeće:

- (a) točna provjera gospodarskih subjekata;
- (b) moguće je utvrditi točno vrijeme i datum zaprimanja ponuda i zahtjeva za sudjelovanje;
- (c) može se razumno osigurati da, prije propisanog roka, nitko ne može imati pristup podacima dostavljenima u skladu s tim zahtjevima;
- (d) samo ovlaštene osobe mogu odrediti ili promijeniti datume za otvaranje zaprimljenih podataka;
- (e) tijekom različitih faza postupka nabave samo ovlaštene osobe mogu imati pristup svim dostavljenim podacima i mogu dati pristup tim podacima kako budu potrebni tijekom postupka;
- (f) može se razumno osigurati da se može otkriti svaki pokušaj povrede bilo kojeg od uvjeta navedenih u točkama (a) do (e).

3. Kada javni naručitelj odobri podnošenje ponuda i zahtjeva za sudjelovanje elektroničkim putem, elektronički dokumenti dostavljeni tim sustavima smatraju se izvornicima.

4. Ako se dostava vrši dopisom, natjecatelji ili ponuditelji mogu odabrati da zahtjeve za sudjelovanje ili ponude dostave:

- (a) poštom ili kurirskom službom, u kojem slučaju se dokazom smatra poštanski žig ili datum na potvrdi o predaji pošiljke;
- (b) osobnom dostavom ponuditelja, natjecatelja ili agenta, u poslovne prostorije javnog naručitelja, u kojem slučaju se dokazom smatra potvrda o primitku.

5. Podnošenjem zahtjeva za sudjelovanje ili ponude, natjecatelji ili ponuditelji prihvaćaju primanje obavijesti o ishodu postupka elektroničkim putem.

Članak 155.a

Elektronički katalozi

(Članak 111. stavak 7. Financijske uredbe)

1. Ako se zahtijeva upotreba elektroničkih sredstava komunikacije, javni naručitelj može zahtijevati dostavljanje ponuda u formatu elektroničkog kataloga ili uključivanje elektroničkog kataloga.

2. Ako se prihvaća ili zahtijeva dostava ponuda u formatu elektroničkih kataloga, javni naručitelj mora učiniti sljedeće:

- (a) navesti to u pozivu na nadmetanje;
- (b) navesti u dokumentaciji o nabavi sve potrebne informacije o formatu, elektroničkoj opremi koja se koristi te tehničkim priložnicima i specifikacijama za katalog.

3. Ako je sklopljen višestruki okvirni ugovor nakon podnošenja ponuda u formatu elektroničkih kataloga javni naručitelj može odrediti da se ponovna provedba nadmetanja za posebne ugovore odvija na temelju ažuriranih kataloga primjenom jedne od sljedećih metoda:

- (a) javni naručitelj poziva ugovaratelje da ponovno dostave svoje elektroničke kataloge prilagođene zahtjevima predmetnog posebnog ugovora;
 - (b) javni naručitelj obavješćuje ugovaratelje da planira iz prethodno dostavljenih elektroničkih kataloga prikupiti podatke potrebne za ponude prilagođene zahtjevima posebnog predmetnog ugovora, pod uvjetom da je primjena te metode najavljena u dokumentaciji o nabavi za okvirni ugovor.
4. Kada se koristi metoda iz stavka 3. točke (b), javni naručitelj obavješćuje ugovaratelje o datumu i vremenu kada planira prikupiti podatke za ponude prilagođene zahtjevima posebnog predmetnog ugovora i omogućuje ugovarateljima da odbiju takvo prikupljanje podataka.

Javni naručitelj mora omogućiti primjereno razdoblje između obavijesti i stvarnog prikupljanja podataka.

Prije dodjele posebnog ugovora, javni naručitelj mora prikupljene podatke predstaviti predmetnom ugovaratelju kako bi mu dao priliku da ospori ili potvrdi da tako sastavljena ponuda ne sadržava bitne pogreške.

Članak 156.

Jamstva za ozbiljnost ponude

(Članak 111. stavak 3. Financijske uredbe)

1. Javni naručitelj može tražiti jamstvo za ozbiljnost ponude koje se podnosi u skladu s člankom 163. i koje predstavlja 1 % do 2 % ukupne vrijednosti ugovora.
2. Javni naručitelj iskorištava jamstvo ako je ponuda povučena prije potpisivanja ugovora.

Javni naručitelj vraća jamstvo za ozbiljnost ponude u sljedećim slučajevima:

- (a) za ponuditelje koji su odbijeni u skladu s člankom 159. stavkom 2. Točkom (b) i ponude odbijene u skladu s člankom 159. stavkom 2. točkom (c) nakon obavijesti o ishodu postupka;
- (b) za ponude rangirane u skladu s člankom 159. stavkom 2. točkom (e) kada je potpisan ugovor.

Članak 157.

Otvaranje ponuda i zahtjeva za sudjelovanje

(Članak 111. stavak 4. Financijske uredbe)

1. U otvorenim postupcima, otvaranju ponuda mogu nazočiti ovlašteni predstavnici ponuditelja.
2. Ako je vrijednost ugovora jednaka pragovima iz članka 118. stavka 1. Financijske uredbe ili veća od njih, nadležni dužnosnik za ovjeravanje imenuje povjerenstvo za otvaranje ponuda. Dužnosnik za ovjeravanje može se odreći te obveze na temelju analize rizika prilikom ponovnog otvaranja nadmetanja unutar okvirnog ugovora i u slučajevima iz članka 134. stavka 1. ove Uredbe, osim točaka (d) i (g) tog članka.

Povjerenstvo za otvaranje ponuda sastavljeno je od najmanje dvije osobe koje predstavljaju najmanje dvije ustrojstvene jedinice predmetne institucije, koje nisu međusobno hijerarhijski povezane. U cilju izbjegavanja sukoba interesa, te osobe podliježu obvezama utvrđenima u članku 57. Financijske uredbe.

U predstavništvima ili lokalnim jedinicama iz članka 72. ove Uredbe ili odvojenim jedinicama u državama članicama, ako nema posebnih jedinica, ne primjenjuje se zahtjev u vezi s ustrojstvenim jedinicama koje nisu međusobno hijerarhijski povezane.

3. U slučaju postupka nabave pokrenutog na međuinstitucionalnoj osnovi, povjerenstvo za otvaranje ponuda imenuje nadležni dužnosnik za ovjeravanje iz institucije odgovorne za postupak javne nabave.
4. Javni naručitelj provjerava i osigurava cjelovitost izvorne ponude, uključujući financijsku ponudu i dokaz o datumu i vremenu primitka kako je predviđeno u točkama 2. i 4. članka 155. primjenom bilo koje odgovarajuće metode.
5. U otvorenim postupcima, kada se ugovor dodjeljuje na temelju najniže cijene ili metode najnižeg troška skladu s člankom 110. stavkom 4. Financijske uredbe, cijene iz ponuda koje ispunjuju uvjete čitaju se naglas.
6. Zapisnik o otvaranju primljenih ponuda potpisuje osoba ili osobe zadužene za otvaranje ili članovi povjerenstva za otvaranje ponuda. U njemu su navedene ponude koje ispunjuju zahtjeve iz članka 155. i one koje ih ne ispunjuju, te se navode razlozi zbog kojih su ponude odbijene, kako je utvrđeno u članku 111. stavku 4. Financijske uredbe. Evidencija može biti potpisana u elektroničkom sustavu koji osigurava dovoljnu identifikaciju potpisnika.

Članak 158.

Ocjenjivanje ponuda i zahtjeva za sudjelovanje

(Članak 111. stavak 5. Financijske uredbe)

1. Nadležni dužnosnik za ovjeravanje imenuje odbor za ocjenjivanje koje daje savjetodavno mišljenje o ugovorima čija je vrijednost jednaka pragovima iz članka 118. stavka 1. Financijske uredbe ili veća od nje. Dužnosnik za ovjeravanje može se odreći te obveze na temelju analize rizika prilikom ponovnog otvaranja nadmetanja unutar okvirnog ugovora i u slučajevima iz članka 134. stavka 1. točaka (c), (e), (f) podtočaka i. i iii. i točke (h).

Međutim, nadležni dužnosnik za ovjeravanje može odlučiti da odbor za ocjenjivanje mora ocijeniti i rangirati ponude samo na temelju kriterija za dodjelu te da se kriteriji za isključenje za odabir ocjenjuju na drugi odgovarajući način kojim se izbjegava sukob interesa.

2. Odbor za ocjenjivanje sastoji se od najmanje tri osobe koje predstavljaju najmanje dvije ustrojstvene jedinice institucije ili tijela iz članka 208. Financijske uredbe, koje nisu međusobno hijerarhijski povezane, od kojih barem jedna nije odgovorna dužnosniku za ovjeravanje.

U predstavništvima i lokalnim jedinicama iz članka 72. ili odvojenim jedinicama u državama članicama, ako nema posebnih jedinica, ne primjenjuje se zahtjev u vezi s ustrojstvenim jedinicama koje nisu međusobno hijerarhijski povezane.

Na temelju odluke odgovornog dužnosnika za ovjeravanje, povjerenstvu mogu pomagati vanjski stručnjaci.

Dužnosnik za ovjeravanje osigurava da osobe koje sudjeluju u ocjenjivanju, uključujući vanjske stručnjake, ispunjuju obveze iz članka 57. Financijske uredbe.

3. U slučaju postupka nabave pokrenutog na međuinstitucionalnoj osnovi, odbor za ocjenjivanje imenuje nadležni dužnosnik za ovjeravanje iz institucije odgovorne za postupak javne nabave. Sastav odbora za ocjenjivanje odražava, koliko je to moguće, međuinstitucionalne značajke postupka nabave.
4. Prihvatljivima se smatraju zahtjevi za sudjelovanje i ponude koji su prikladne u skladu s člankom 134. stavkom 2. i nisu nepravilne ili neprihvatljive u skladu s člankom 135. stavcima 2. i 3.

Članak 159.

Rezultati ocjenjivanja i odluka o dodjeli ugovora

(Članak 113. stavak 1. Financijske uredbe)

1. Ishod ocjenjivanja je izvješće o ocjenjivanju koje sadržava prijedlog za dodjelu ugovora. Izvješće o ocjenjivanju mora sadržavati datum i potpis osobe ili osoba koje su izvršile ocjenjivanje ili članova odbora za ocjenjivanje. To izvješće može biti potpisano u elektroničkom sustavu koji omogućuje primjerenu identifikaciju potpisnika.

Ako odbor za ocjenjivanje nije bio odgovoran za provjeru ponuda na temelju kriterija za isključenje i za odabir, izvješće o ocjenjivanju potpisuju i osobe koje je za to ovlastio nadležni dužnosnik za ovjeravanje.

2. Izvješće o ocjenjivanju sadržava sljedeće:

- (a) ime i adresu javnog naručitelja, te predmet i vrijednost ugovora ili predmet i najveću vrijednost okvirnog ugovora;
- (b) imena odbijenih natjecatelja ili ponuditelja i razloge njihova odbijanja upućivanjem na situaciju iz članka 107. Financijske uredbe ili kriterije za odabir;
- (c) upućivanje na odbijene ponude i razloge za njihovo odbijanje upućivanjem na bilo što od sljedećeg:
 - i. neusklađenost s minimalnim zahtjevima kako je utvrđeno u članku 110. stavku 1. točki (a) Financijske uredbe;
 - ii. neispunjavanje minimalnih razina kvalitete iz članka 149. stavka 3. ove Uredbe;
 - iii. ponude za koje je utvrđeno da su izuzetno niske kako je navedeno u članku 151. ove Uredbe;
- (d) imena natjecatelja ili ponuditelja i razloge njihova odabira;
- (e) imena ponuditelja koji će biti poredani prema dobivenim bodovima i njihovo obrazloženje;
- (f) imena predloženih natjecatelja ili uspješnog ponuditelja i razloge za njihov odabir;
- (g) ako je poznato, udio ugovora ili okvirnog ugovora koji predloženi izvoditelj namjerava dati u podugovor trećim stranama.

3. Javni naručitelj zatim donosi svoju odluku o sljedećem:

- (a) odobrenju izvješća o ocjenjivanju koje sadržava sve informacije navedene u stavku 2. nadopunjene sljedećim:
 - i. imenom uspješnog ponuditelja i razlozima za taj odabir na temelju prethodno objavljenih kriterija za odabir i za dodjelu, uključujući, prema potrebi, razloge zašto nije prihvatio preporuke iz izvješća o ocjenjivanju;
 - ii. u slučaju pregovaračkog postupka bez prethodne objave, natjecateljskog postupka uz pregovor ili natjecateljskog dijaloga, okolnosti navedene u člancima 134., 135. i 266. kojima se opravdava njihovo korištenje;
- (b) ako je primjenjivo, razloge zbog kojih je javni naručitelj odlučio da neće dodijeliti ugovor.

4. Dužnosnik za ovjeravanje može spojiti sadržaj izvješća o ocjenjivanju i odluku o dodjeli ugovora u jedinstveni dokument i potpisati ga u bilo kojem od sljedećih slučajeva:

- (a) za postupke ispod pragova iz članka 118. stavka 1. Financijske uredbe kada je zaprimljena samo jedna ponuda;

- (b) prilikom ponovnog pokretanja nadmetanja unutar okvirnog ugovora ako nije imenovan odbor za ocjenjivanje;
- (c) u slučajevima iz članka 134. stavka 1. točaka (c), (e), (f) podtočke i., točke (f) podtočke iii. i točke (h), ako nije imenovan odbor za ocjenjivanje.

5. U slučaju postupka nabave pokrenutog na međuinstitucionalnoj osnovi, odluku iz stavka 3. donosi javni naručitelj odgovoran za postupak nabave.

Članak 160.

Kontakti između javnih naručitelja i natjecatelja ili ponuditelja

(Članak 112. Financijske uredbe)

1. Kontakt između javnog naručitelja i natjecatelja ili ponuditelja tijekom postupka javne nabave dopušten je, iznimno, pod uvjetima iz stavaka 2. i 3.
2. Prije isteka roka za primitak zahtjeva za sudjelovanje i ponuda, javni naručitelj može dostaviti dodatne informacije u skladu s člankom 153. stavkom 2.:
 - (a) na inicijativu natjecatelja ili ponuditelja, samo za potrebe pojašnjenja dokumentacije o nabavi;
 - (b) na vlastitu inicijativu, ako otkrije pogrešku, nepreciznost, propust ili bilo koju drugu vrstu administrativne greške u dokumentaciji o nabavi.
3. U svakom slučaju kad je uspostavljen kontakt, i u opravdanim slučajevima kada kontakt nije uspostavljen u skladu s člankom 96. Financijske uredbe, sastavlja se zapisnik spis o nabavi.

Članak 161.

Obavijesti za natjecatelje i ponuditelje

(Članak 113. stavci 2. i 3. Financijske uredbe)

1. Javni naručitelj elektroničkim putem obavješćuje sve natjecatelje ili ponuditelje, istodobno i zasebno, o donesenim odlukama o ishodu postupka čim prije moguće nakon svake od sljedećih faza:
 - (a) faze otvaranja za slučajeve iz članka 111. stavka 4. Financijske uredbe;
 - (b) kad je donesena odluka na temelju kriterija za isključenje i za odabir u postupcima nabave organiziranim u dvije zasebne faze;
 - (c) odluke o dodjeli ugovora.

U svakom slučaju, javni naručitelj navodi razloge zašto zahtjev za sudjelovanje ili ponuda nisu prihvaćeni te koji su dostupni pravni lijekovi.

Prilikom obavješćivanja uspješnog ponuditelja, javni naručitelj mora navesti da ta odluka ne predstavlja obvezu s njegove strane.

2. Javni naručitelj priopćava informacije iz članka 113. stavka 3. Financijske uredbe čim prije moguće, a u svakom slučaju u roku od 15 dana od primitka zahtjeva u pisanom obliku. Kada javni naručitelj dodjeljuje ugovore za svoj račun, koristi se elektroničkim sredstvima. Ponuditelj može poslati zahtjev i elektroničkim putem.

3. Kada javni naručitelj komunicira elektroničkim putem, smatra se da su natjecatelji ili ponuditelji primili informacije ako javni naručitelj može dokazati da ih je poslao na elektroničku adresu navedenu u ponudi ili zahtjevu za sudjelovanje.

U tom slučaju, smatra se da je natjecatelj ili ponuditelj primio informacije na dan kada ih je javni naručitelj poslao.

- (¹)* Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 65.).
- (²)* Uredba (EZ) br. 2195/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. studenoga 2002. o Jedinstvenom rječniku javne nabave (CPV) (SL L 340, 16.12.2002., str. 1.).
- (³)* Direktiva Vijeća 77/249/EEZ od 22. ožujka 1977. o olakšavanju učinkovitog ostvarivanja slobode pružanja odvjetničkih usluga (SL L 78, 26.3.1977., str. 17.).
- (⁴)* Direktiva 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržištima financijskih instrumenata te o izmjeni direktiva Vijeća 85/611/EEZ i 93/6/EEZ i Direktive 2000/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 93/22/EEZ (SL L 145, 30.4.2004., str. 1.).
- (⁵)* Direktiva 2002/21/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. ožujka 2002. o zajedničkom regulatornom okviru za elektroničke komunikacijske mreže i usluge (Okvirna direktiva) (SL L 108, 24.4.2002., str. 33.).
- (⁶)* Direktiva 2010/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2010. o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama), (SL L 95, 15.4.2010., str. 1.).
- (⁷)* Uredba (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i za nadzor tržišta u odnosu na stavljanje proizvoda na tržište i o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 339/93 (SL L 218, 13.8.2008., str. 30.).
- (⁸)* Uredba (EZ) br. 1221/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o dobrovoljnom sudjelovanju organizacija u sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja Zajednice (EMAS) te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 761/2001 i odluka Komisije 2001/681/EZ i 2006/193/EZ (SL L 342, 22.12.2009., str. 1.)."

(10) U prvom dijelu, glavi V. poglavlju 1. odjeljak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„Odjeljak 4.

Izvršenje ugovora, jamstva i korektivne mjere

Članak 163.

Jamstva

(Članak 115. Financijske uredbe)

1. Ako javni naručitelj odluči zatražiti jamstvo, on to objavljuje u dokumentaciji o nabavi.
2. Ako ugovaratelji moraju dostaviti jamstvo, ono mora biti na iznos i za razdoblje koji su dovoljni za aktivaciju.
3. Jamstvo dostavlja banka ili ovlaštena financijska institucija koje prihvaća javni naručitelj. Može se zamijeniti solidarnim jamstvom treće osobe, nakon prihvaćanja od strane javnog naručitelja.

Jamstvo se izražava u eurima.

Jamstvom se banka ili financijska institucija ili treća osoba neopozivo obvezuju da će na prvi poziv ispuniti obveze ugovaratelja.

Članak 164.

Jamstvo za pretfinanciranje

(Članak 115. Financijske uredbe)

1. Kada javni naručitelj utvrdi potrebu za pretfinanciranjem, on procjenjuje rizike povezane s plaćanjima pretfinanciranja prije pokretanja postupka javne nabave, posebno uzimajući u obzir sljedeće kriterije:

- (a) procijenjenu vrijednost ugovora;
- (b) predmet ugovora;
- (c) njegovo trajanje i dinamiku;
- (d) strukturu tržišta.

2. Jamstvo se ne zahtjeva za ugovore male vrijednosti iz članka 137. stavka 1.

Jamstvo se oslobađa ako, i kada se, pretfinanciranje oduzme od privremenih plaćanja ili plaćanja konačnog iznosa ugovaratelju radova u skladu s uvjetima ugovora.

Članak 165.

Jamstvo za ispunjavanje obveza

(Članak 115. Financijske uredbe)

1. Na pojedinačnoj osnovi i podložno preliminarnoj analizi rizika, javni naručitelj može zahtijevati jamstvo za ispunjavanje obveza kako bi osigurao da će ugovaratelj ispuniti sve materijalne ugovorne obveze.

2. Jamstvo za ispunjenje obveza iznosi najviše 10 % ukupne vrijednosti ugovora.

3. Ono se u potpunosti vraća nakon konačnog prihvatanja radova, robe ili složene usluge, unutar razdoblja na koje se primjenjuje članak 92. stavak 1. Financijske uredbe i koje će biti navedeno u ugovoru. Može se vratiti djelomično ili potpuno u trenutku privremenog prihvatanja radova, robe ili složene usluge.

Članak 165.a

Jamstvo za povrat zadržanog iznosa

(Članak 115. Financijske uredbe)

1. Na pojedinačnoj osnovi i podložno preliminarnoj analizi rizika, javni naručitelj može zahtijevati jamstvo za povrat zadržanog iznosa kako bi osigurao da će ugovaratelj ispraviti nedostatke tijekom razdoblja odgovornosti iz ugovora.

Jamstvo za povrat zadržanog iznosa ne koristi se u ugovoru ako je zatraženo jamstvo za ispunjenje obveza i nije oslobođeno.

2. Jamstvo za povrat zadržanog iznosa u iznosu od najviše 10 % ukupne vrijednosti ugovora može se sastojati od odbitaka od privremenih plaćanja kada i kako budu izvršena ili od odbitaka od završnog plaćanja.

Javni naručitelj određuje iznos razmjern utvrđenim rizicima u vezi s izvršenjem Ugovora, uzimajući u obzir predmet ugovora i uobičajene tržišne uvjete koji se primjenjuju na sektor.

3. Podložno odobrenju javnog naručitelja, ugovaratelj može zatražiti zamjenu jamstva za povrat zadržanog iznosa jamstvom iz članka 163.

4. Javni naručitelj oslobađa jamstvo za povrat zadržanog iznosa nakon isteka razdoblja ugovorne odgovornosti unutar razdoblja na koje se primjenjuje članak 92. stavak 1. Financijske uredbe koje se navodi u ugovoru.

Članak 166.

Obustava u slučaju značajnih pogrešaka ili nepravilnosti

(Članak 116. stavak 3. Financijske uredbe)

Ako, nakon obustave izvršenja ugovora u skladu s člankom 116. stavkom 3. Financijske uredbe, nisu potvrđene pretpostavljene značajne pogreške ili nepravilnosti ili prijevare, izvršavanje ugovora nastavlja se čim je to moguće.”

(11) U prvom dijelu, glavi V. poglavlje 2. zamjenjuje se sljedećim:

„POGLAVLJE 2.

Odredbe koje se primjenjuju na ugovore koje institucije dodjeljuju za svoj račun

Članak 166.a

Središnje tijelo zaduženo za kupnju

(Članak 117. Financijske uredbe)

1. Središnje tijelo zaduženo za kupnju može djelovati kao jedno od sljedećeg:

- (a) kao subjekt u veleprodaji kupnjom, skladištenjem i preprodajom robe i usluga drugim javnim naručiteljima;
- (b) kao posrednik dodjelom okvirnih ugovora ili operativnih dinamičkih sustava nabave koje mogu upotrebljavati drugi javni naručitelji kako je najavljeno u početnom pozivu.

2. Središnje tijelo zaduženo za kupnju provodi sve postupke nabave s pomoću elektroničkih komunikacijskih sredstava.

Članak 167.

Utvrđivanje odgovarajuće razine za izračun vrijednosti ugovora

(Članak 117. Financijske uredbe)

Svaki dužnosnik za ovjeravanje na osnovi delegiranja ili daljnjeg delegiranja ovlasti u svakoj instituciji ocjenjuje jesu li ostvareni pragovi utvrđeni u članku 118. stavku 1. Financijske uredbe.

Članak 168.

Grupe

(Članak 118. stavak 4. Financijske uredbe)

1. Kada je to primjereno, tehnički izvedivo i troškovno učinkovito, ugovori se dodjeljuju u obliku odvojenih grupa unutar istog postupka.

2. Ako je predmet ugovora podijeljen u više grupa od kojih je svaka predmet zasebnog ugovora, za opću ocjenu primjenjivog praga uzima se u obzir ukupna vrijednost svih grupa.

Ako je ukupna vrijednost svih grupa jednaka pragu utvrđenom u članku 118. stavku 1. Financijske uredbe ili veća od nje, na svaku grupu primjenjuje se članak 103. stavak 1., članak 104. i članak 104.a Financijske uredbe.

3. Kada se ugovor dodjeljuje u obliku zasebnih grupa, ponude se ocjenjuju zasebno za svaku grupu. Ako je nekoliko grupa dodijeljeno istom ponuditelju, može biti potpisan jedan ugovor kojim su obuhvaćene sve grupe.

Članak 169.

Mehanizmi za procjenu vrijednosti ugovora

(Članak 118. stavak 4. Financijske uredbe)

1. Javni naručitelj procjenjuje vrijednost ugovora na temelju ukupnog plativog iznosa, uključujući sve oblike opcija i obnove.

Procjena se izvršava najkasnije u trenutku kada javni naručitelj pokrene postupak nabave.

2. Za okvirne ugovore i dinamički sustav nabave vrijednost koja se uzima u obzir najviša je vrijednost svih ugovora predviđenih tijekom ukupnog trajanja okvirnog ugovora ili dinamičkog sustava nabave.

Za partnerstva za inovacije, vrijednost koja se uzima u obzir jest najviša procijenjena vrijednost istraživačkih i razvojnih aktivnosti koje će se odvijati u svim fazama predviđenog partnerstva kao i radova, robe ili usluga koje se nabavljaju na kraju predviđenih partnerstva.

Kada javni naručitelj predviđa isplate natjecateljima ili ponuditeljima, mora ih uzeti u obzir pri izračunu procijenjene vrijednosti ugovora.

3. Za ugovore o uslugama, u obzir se uzima sljedeće:

- (a) u slučaju usluga osiguranja, plativa premija i drugi oblici naknade;
- (b) u slučaju bankovnih ili financijskih usluga, pristojbe, provizije, kamate i drugi oblici naknada;
- (c) u slučaju projektnih natječaja, pristojbe, provizije i drugih oblika naknada.

4. U slučaju ugovora o uslugama u kojima se ne navodi ukupna cijena ili u slučaju ugovora o nabavi robe na temelju zakupa, najma, zakupa ili najma s pravom kupnje proizvoda, izračun procijenjene vrijednosti ugovora temelji se na sljedećem:

(a) u slučaju ugovora na određeno vrijeme:

- i. ako je njihovo trajanje 48 mjeseci ili manje u slučaju usluga ili 12 mjeseci ili manje u slučaju nabave robe, na ukupnoj vrijednosti ugovora za vrijeme njihova trajanja;
- ii. ako njihovo trajanje iznosi više od 12 mjeseci u slučaju nabave robe, na ukupnoj vrijednosti uključujući procijenjenu preostalu vrijednost;

(b) u slučaju ugovora bez fiksnog roka ili, u slučaju usluga, za razdoblje koje premašuje 48 mjeseci, mjesečna vrijednost pomnožena s 48.

5. U slučaju ugovora za pružanje usluga ili nabavu robe koji se redovno dodjeljuju ili se obnavljaju unutar određenog razdoblja, izračun procijenjene vrijednosti ugovora temelji se sljedećem:

(a) na ukupnoj stvarnoj vrijednosti uzastopnih ugovora iste vrste dodijeljenih tijekom prethodnih 12 mjeseci ili financijske godine, koja je prilagođena, ako je moguće, kako bi se uzele u obzir promjene u količini ili vrijednosti koje bi nastale tijekom 12 mjeseci nakon početnog ugovora;

(b) ukupnoj procijenjenoj vrijednosti uzastopnih ugovora istog tipa koji se dodjeljuju tijekom financijske godine.

6. U slučaju ugovora o radovima, uzima se u obzir ne samo vrijednost radova, nego i procijenjena ukupna vrijednost robe i usluga potrebnih za izvršavanje radova koje je javni naručitelj stavio na raspolaganje ugovaratelju.

7. U slučaju ugovora o koncesiji, vrijednost je procijenjeni ukupan promet koncesionara nastao za vrijeme trajanja ugovora.

Vrijednost se izračunava primjenom objektivne metode navedene u dokumentaciji o nabavi, uzimajući u obzir posebno sljedeće:

- (a) prihode od plaćanja naknada i novčanih kazni koje su naplatili korisnici radova ili usluga, osim onih koje prikupljaju u ime javnog naručitelja;
- (b) vrijednost bespovratnih sredstava ili druge financijske pogodnosti trećih strana za izvršenje koncesije;
- (c) prihodi od prodaje imovine koja je dio koncesije;
- (d) vrijednost sve robe i usluga koje je javni naručitelj stavio na raspolaganje koncesionaru pod uvjetom da su potrebne za izvođenje radova ili usluga;
- (e) isplate natjecateljima ili ponuditeljima.

Članak 171.

Rok mirovanja prije potpisivanja ugovora

(Članak 118. stavci 2. i 3. Financijske uredbe)

1. Rok mirovanja počinje teći nakon jednog od sljedećih datuma:

- (a) dan nakon istovremenog slanja obavijesti uspješnim i neuspješnim ponuditeljima elektroničkim putem;
- (b) kada su ugovor ili okvirni ugovor dodijeljeni u skladu s člankom 134. stavkom 1. točkom (b), dan nakon što je obavijest o dodjeli ugovora iz članka 123. stavka 5. objavljena u *Službenom listu Europske unije*.

Ako je potrebno, javni naručitelj može obustaviti potpisivanje ugovora radi dodatnih provjera ako je to opravdano na temelju zahtjeva ili primjedbi neuspješnih ili oštećenih natjecatelja ili ponuditelja ili na temelju drugih relevantnih informacija zaprimljenih tijekom razdoblja iz članka 118. stavka 3. Financijske uredbe. U slučaju suspenzije svi natjecatelji ili ponuditelji obavješćuju se unutar tri radna dana od odluke o suspenziji.

Kada ugovor ili okvirni ugovor nije moguće potpisati s predviđenim uspješnim ponuditeljem, javni naručitelj može ga dodijeliti sljedećem najboljem ponuditelju.

2. Rok iz stavka 1. ne primjenjuje se u sljedećim slučajevima:

- (a) u postupku u kojem je podnesena samo jedna ponuda;
- (b) na posebne ugovore koji se temelje na okvirnom ugovoru;
- (c) u slučaju dinamičkih sustava nabave;
- (d) u slučaju pregovaračkog postupka bez prethodne objave iz članka 134., osim postupka u skladu s člankom 134. stavkom 1. točkom (b).

Članak 172.

Dokaz o pristupu postupku nabave

(Članak 119. Financijske uredbe)

U dokumentaciji o nabavi mora se tražiti od natjecatelja ili ponuditelja da navedu u kojoj državi imaju poslovni nastan i da dostave prihvatljive dokaze u skladu s pravom te države."

(12) U članku 182., stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Ako je tijekom *ex-post* kontrole utvrđeno da se predmetni događaj nije dogodio i da su korisniku neopravdano isplaćena bespovratna sredstva u fiksnom iznosu, jediničnim troškovima ili paušalnom iznosu, Komisija ima pravo na povrat do iznosa bespovratnih sredstava.”

(13) Članak 197. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 197.

Dokaz o nepostojanju razloga za isključenje

(Članak 131. Financijske uredbe)

Nadležni dužnosnik za ovjeravanje može, ovisno o procjeni rizika, zatražiti da uspješni podnositelji dostave dokaz iz članka 141. stavka 3. podložno članku 141. stavku 4.

Ako to zahtijeva nadležni dužnosnik za ovjeravanje, uspješni podnositelji dostavljaju dokaz iz članka 141. stavka 3. podložno članku 141. stavku 4., osim ako postoji stvarna nemogućnost koju je priznao nadležni dužnosnik za ovjeravanje.”

(14) Članak 200. briše se.

(15) U članku 212., stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Pravilima natjecanja utvrđuje se sljedeće:

(a) uvjeti sudjelovanja u kojima su barem:

- i. navedeni kriteriji prihvatljivosti;
- ii. navedeni načini i konačni datum za registraciju sudionika, ako je potrebno, i za podnošenje unosa, prema uvjetima navedenima u stavku 2.;
- iii. predviđeno je isključenje sudionika koji se nalaze u jednoj od situacija iz članka 106. stavka 1. i članka 107. Financijske uredbe;
- iv. predviđena je isključiva odgovornost sudionika u slučaju zahtjeva koji se odnose na aktivnosti koje se provode u okviru natječaja;
- v. predviđeno je prihvaćanje pobjednika na provjere i revizije koje provode Komisija, OLAF i Revizorski sud i obveze promidžbe navedene u pravilima natjecanja;
- vi. navodi se da se na natjecanje primjenjuje pravo Unije koje je, prema potrebi, nadopunjeno nacionalnim pravom u skladu s pravilima natjecanja;
- vii. naveden je nadležni sud ili arbitražni suda za rješavanje sporova;
- viii. navedeno je da se financijske kazne i odluke o isključenju mogu odrediti sudionicima iz članka 106. Financijske uredbe;

(b) kriteriji za dodjelu ponuda koji moraju biti takvi da omogućuju procjenu kvalitete prijava s obzirom na ciljeve i očekivane rezultate i na temelju kojih se može objektivno odrediti ispunjuju li prijave uvjete da se mogu smatrati pobjednicima;

(c) iznos nagrade ili nagrada;

(d) načini plaćanja nagrade pobjednicima nakon dodjele.

Za potrebe prvog podstavka točke (a) podtočke i., korisnici bespovratnih sredstava Unije prihvatljivi su, osim ako je drugačije navedeno u pravilima natjecanja.

Za potrebe prvog podstavka točke (a) podtočke vi., odstupanje je moguće u slučaju sudjelovanja međunarodnih organizacija."

(16) U članku 221. stavak 3. briše se.

(17) U drugom dijelu, glavi IV. poglavlje 3. zamjenjuje se sljedećim:

„POGLAVLJE 3.

Javna nabava

Članak 260.

Iznajmljivanje zgrada

(Članak 190. Financijske uredbe)

Iz odobrenih sredstava za poslovanje za vanjsko djelovanje mogu se financirati samo ugovori u vezi s nekretninama koji se odnose na iznajmljivanje zgrada koje su već bile izgrađene u trenutku potpisivanja ugovora o najmu. Ti se ugovori objavljuju kako je to utvrđeno u članku 124.

Članak 261.

Ugovori o uslugama

(Članak 190. Financijske uredbe)

1. Ugovori o uslugama obuhvaćaju sljedeće:

(a) ugovor o izradi studija koji je sklopljen između ugovaratelja i javnog naručitelja koji uključuje studije za utvrđivanje i pripremu projekata, studije izvedivosti, gospodarske i tržišne studije, tehničke studije i revizije;

(b) ugovore o tehničkoj pomoći, ako je ugovaratelj pozvan kako bi obavljao savjetodavnu funkciju, upravljao projektom ili ga nadzirao ili kao bi osigurao konzultante navedene u ugovoru.

2. Kada treća zemlja ima osposobljeno rukovodeće osoblje u svojim službama ili jedinicama u kojima sudjeluje javni sektor, ugovore mogu izravnim radom izvršavati ti odjeli ili tijela.

Članak 262.

Posebne odredbe u vezi s pragovima i načinom dodjele vanjskih ugovora

(Članak 190. Financijske uredbe)

Članci 123. do 126., osim definicija, članak 128., članak 134. stavak 1. točka (a), članak 135. stavak 1. točke (a) i (c) do (f), članak 135. stavak 4., članci 137. i 137.a, članak 139. stavci 3. do 7., članak 148. stavak 4., članak 151. stavak 3., članak 152., članak 153. stavci 2. i 3., članci 154., 155., 157., 158. osim članka 158. stavka 4. i članak 160. ove Uredbe ne primjenjuju se na ugovore o javnoj nabavi koje su sklopili javni naručitelji iz članka 190. stavak 2. Financijske uredbe ili koji su sklopljeni u njihovo ime.

O provedbi odredaba o nabavi u skladu s ovim poglavljem odlučuje Komisija, uključujući o odgovarajućim kontrolama koje treba primijeniti odgovorni dužnosnik za ovjeravanja ako Komisija nije javni naručitelj.

Članak 263.

Dokaz o pristupu postupku nabave

(Članak 191. Financijske uredbe)

U dokumentaciji o nabavi mora se tražiti od natjecatelja ili ponuditelja da navedu u kojoj državi imaju poslovni nastan i da dostave dokaze koji su obično prihvatljivi prema pravu te države.

Članak 264.

Oglašavanje

(Članak 190. Financijske uredbe)

1. Ako je primjenjivo, prethodna obavijest za međunarodne pozive na podnošenje ponuda šalje se Uredu za publikacije elektroničkim putem što prije moguće.

2. Za potrebe ovog poglavlja poziv na nadmetanje objavljuje se:

(a) barem u *Službenom listu Europske unije* za međunarodne pozive na podnošenje ponuda;

(b) barem u *Službenom listu* državi primatelja ili u bilo kojoj ekvivalentnoj objavi za lokalne pozive na podnošenje ponuda.

Ako se poziv na nadmetanje objavljuje i lokalno, mora biti identičan objavljenom u *Službenom listu Europske unije* te mora biti objavljen istodobno. Komisija je odgovorna za objavu u *Službenom listu Europske unije*. Ako se poziv objavljuje na lokalnoj razini, to mogu učiniti subjekti iz članka 190. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe.

3. Obavijest o dodjeli ugovora šalje se kada je ugovor potpisan osim kada je, ako je još uvijek potrebno, ugovor proglašen tajnim ili kada izvršenje ugovora mora biti popraćeno posebnim sigurnosnim mjerama ili kada je to potrebno radi zaštite bitnih interesa Unije ili ako to zahtijeva treća zemlja i ako se objava obavijesti o dodjeli ugovora ne smatra prikladnom.

4. Obavijest o izmjeni ugovora objavljuje se u *Službenom listu Europske unije* u slučajevima iz članka 114.a stavka 3. točaka (a) i (b) Financijske uredbe, ako je vrijednost izmjene jednaka pragovima utvrđenima u članku 265. stavku 1. točki (a), članku 267. stavku 1. točki (a) ili članku 269. stavku 1. točki (a) ove Uredbe ili ih premašuje.

Članak 265.

Pragovi i postupci za dodjelu ugovora o uslugama i ugovora o koncesijama za usluge

(Članak 190. Financijske uredbe)

1. Pragovi i postupci iz članka 190. Financijske uredbe za ugovore o uslugama i ugovori o koncesijama za usluge sljedeći su:

(a) za ugovore čija je vrijednost 300 000 EUR ili viša:

i. međunarodni ograničeni poziv na dostavu ponuda u smislu članka 104. stavka 1. točke (b) Financijske uredbe i članka 264. stavka 2. točke (a) ove Uredbe;

ii. međunarodni otvoreni poziv na dostavu ponuda u smislu članka 104. stavka 1. točke (a) Financijske uredbe i članka 264. stavka 2. točke (a) ove Uredbe.

- (b) za ugovore čija je vrijednost manja od 300 000 EUR: natjecateljski postupak uz pregovore u smislu stavka 3. ovog članka.
- (c) Ugovori čija je vrijednost 20 000 EUR ili manja mogu se dodijeliti na temelju samo jedne ponude.
- (d) Plaćanja za iznose od 2 500 EUR ili manje za stavku rashoda mogu se sastojati jednostavno od plaćanja po računima, bez prethodnog prihvaćanja ponude.

2. U međunarodnom ograničenom postupku iz stavka 1. točke (a), u pozivu na nadmetanje navodi se broj natjecatelja koji će biti pozvani da dostave ponude. Za ugovore o uslugama poziva se najmanje četiri natjecatelja. Broj natjecatelja kojima je dopušteno da podnesu ponude mora biti dovoljan da se može osigurati istinsko tržišno natjecanje.

Popis odabranih natjecatelja objavljuje se na internetskoj stranici Komisije.

Ako je broj natjecatelja koji ispunjuju kriterije za odabir ili minimalne stupnjeve osposobljenosti niži od najnižeg dopuštenog broja, javni naručitelj može samo one natjecatelje koji ispunjuju uvjete pozvati da dostave svoje ponude.

3. Na temelju natjecateljskog postupka uz pregovore iz stavka 1. točke (b), javni naručitelj sastavlja popis od najmanje tri ponuditelja po svom izboru, bez objave obavijesti.

Ponuditelji za natjecateljski postupak uz pregovore mogu se odabrati s popisa dobavljača iz članka 136. stavka 1. točke (b) koji se oglašava putem poziva za iskaz interesa.

Ako, nakon savjetovanja s ponuditeljima, javni naručitelj primi samo jednu ponudu koja je administrativno i tehnički valjana, ugovor se može dodijeliti pod uvjetom da su ispunjeni kriteriji za dodjelu.

4. Za pravne usluge koje nisu obuhvaćene člankom 134. stavkom 1. točkom (h), javni naručitelji mogu upotrijebiti natjecateljski pregovarački postupak, bez obzira na procijenjenu vrijednost ugovora.

Članak 266.

Korištenje pregovaračkog postupka za ugovore o uslugama, nabavi robe i radovima

(Članak 190. Financijske uredbe)

1. Javni naručitelji mogu se koristiti pregovaračkim postupkom s jednom ponudom u sljedećim slučajevima:
 - (a) kada su usluge povjerene tijelima javnog sektora ili neprofitnim institucijama ili udrugama, a odnose se na aktivnosti institucionalne prirode ili su namijenjene pružanju pomoći ljudima u području socijalne skrbi;
 - (b) kada je postupak javnog nadmetanja bio neuspješan, odnosno kada nije zaprimljena kvalitativno i/ili financijski primjerena ponuda, u kojem slučaju, nakon što se poništi postupak javnog nadmetanja, javni naručitelj može pregovarati s jednim ili više ponuditelja po vlastitom odabiru koji su sudjelovali u pozivu na dostavu ponuda, pod uvjetom da dokumentacija o nabavi nije bitno izmijenjena;
 - (c) ako se nakon prijevremenog raskida postojećeg ugovora mora sklopiti novi ugovor.
2. Za potrebe članka 134. stavka 1. točke (c), za operacije izvršene u kriznim situacijama iz članka 190. stavka 2. smatra se da zadovoljavaju test velike hitnosti. Dužnosnik za ovjeravanje na osnovi delegiranja ovlasti, ako je to primjereno, zajedno s drugim ovlaštenim dužnosnicima na osnovi predmetnog delegiranja ovlasti, utvrđuje da postoji slučaj velike hitnosti i redovito preispituje svoju odluku u odnosu na načelo dobrog financijskog upravljanja.
3. Aktivnosti institucionalne prirode iz stavka 1. točke (a) uključuju usluge koje su izravno povezane sa zakonskom misijom tijela javnog sektora.

Članak 267.

Pragovi i postupci za dodjelu ugovora o nabavi robe

(Članak 190. Financijske uredbe)

1. Pragovi i postupci iz članka 190. Financijske uredbe u pogledu ugovora o nabavi robe sljedeći su:

(a) za ugovore vrijednosti od 300 000 EUR ili više: međunarodni otvoren poziv na dostavu ponuda u smislu članka 104. stavka 1. točke (a) Financijske uredbe i članka 264. stavka 2. točke (a) ove Uredbe.

(b) za ugovore čija je vrijednost manja od 300 000 EUR:

i. za ugovore vrijednosti od 100 000 EUR ili više, ali manje od 300 000 EUR: lokalni otvoren poziv na dostavu ponuda u smislu članka 104. stavka 1. točke (a) Financijske uredbe i članka 264. stavka 2. točke (a) ove Uredbe;

ii. za ugovore vrijednosti manje od 100 000 EUR: natjecateljski postupak uz pregovore u smislu stavka 2.

(c) Plaćanja za iznose od 2 500 EUR ili manje za stavku rashoda mogu se sastojati jednostavno od plaćanja po računima, bez prethodnog prihvaćanja ponude.

(d) Ugovori čija je vrijednost 20 000 EUR ili manje mogu se dodijeliti na temelju samo jedne ponude.

2. Na temelju natjecateljskog postupka uz pregovore iz stavka 1. točke (b) podtočke ii. javni naručitelj sastavlja popis od najmanje tri ponuditelja po svom izboru, bez objave obavijesti.

Ako, nakon savjetovanja s dobavljačima, javni naručitelj primi samo jednu ponudu koja je administrativno i tehnički valjana, moguće je dodijeliti ugovor pod uvjetom da su ispunjeni kriteriji za dodjelu.

Članak 269.

Pragovi i postupci za dodjelu ugovora o radovima i o koncesijama

(Članak 190. Financijske uredbe)

1. Pragovi i postupci iz članka 190. Financijske uredbe za ugovore o radovima i ugovore o koncesijama sljedeći su:

(a) za ugovore čija je vrijednost 5 000 000 EUR ili više bilo koji od sljedećih:

i. međunarodni otvoren poziv na dostavu ponuda u smislu članka 104. stavka 1. točke (a) Financijske uredbe i članka 264. stavka 2. točke (a) ove Uredbe.

ii. zbog obilježja određenih radova, međunarodni ograničen poziv na dostavu ponuda u smislu članka 104. stavka 1. točke (b) Financijske uredbe i članka 264. stavka 2. točke (a) ove Uredbe;

(b) za ugovore vrijednosti od 300 000 EUR ili više, ali manje od 5 000 000 EUR: lokalni otvoren poziv na dostavu ponuda u smislu članka 104. stavka 1. točke (a) Financijske uredbe i članka 264. stavka 2. točke (a) ove Uredbe;

(c) za ugovore čija je vrijednost manja od 300 000 EUR: natjecateljski postupak uz pregovore u smislu stavka 2. ovog članka.

(d) Ugovori čija je vrijednost 20 000 EUR ili manje mogu se dodijeliti na temelju samo jedne ponude.

(e) Plaćanja za iznose od 2 500 EUR ili manje za stavku rashoda mogu se sastojati jednostavno od plaćanja po računima, bez prethodnog prihvaćanja ponude.

2. Na temelju natjecateljskog postupka uz pregovore iz stavka 1. točke (c) ovog članka, javni naručitelj sastavlja popis od najmanje tri ponuditelja po svom izboru, bez objave obavijesti.

Ako, nakon savjetovanja s ugovarateljima, javni naručitelj primi samo jednu ponudu koja je administrativno i tehnički valjana, moguće je dodijeliti ugovor pod uvjetom da su ispunjeni kriteriji za dodjelu.

Članak 273.

Natječajna specifikacija

(Članak 190. Financijske uredbe)

Odstupajući od članka 138. stavka 3., za sve postupke koji uključuju zahtjev za sudjelovanje, natječajna specifikacija može se podijeliti u dvije faze postupka i prvi korak može sadržavati samo informacije iz članka 138. stavka 3. točaka (a) i (f).

Članak 274.

Jamstva

(Članak 190. Financijske uredbe)

1. Odstupajući od članka 163., jamstva se izražavaju eurima ili u valuti ugovora koje ona pokrivaju.
2. Javni naručitelj može tražiti jamstvo za ozbiljnost ponude u skladu s člankom 156. Odstupajući od članka 156. stavka 2., javni naručitelj vraća jamstvo za ozbiljnost ponude kada je potpisan ugovor.
3. Odstupajući od članka 165. stavka 1., zahtijeva se jamstvo za ispunjavanje obveza ako su premašeni sljedeći pragovi:
 - (a) 345 000 EUR za ugovore o radovima;
 - (b) 150 000 EUR za ugovore o nabavi.
4. Javni naručitelj može tražiti jamstvo za povrat zadržanog iznosa u skladu s člankom 165.a.

Članak 275.

Rokovi za provedbu postupaka

(Članak 190. Financijske uredbe)

1. Ponude moraju stići na adresu javnog naručitelja najkasnije do datuma i vremena koje je navedeno u pozivu na dostavu ponuda. Rok za zaprimanje ponuda i zahtjeva za sudjelovanje kojeg utvrdi javni naručitelj mora biti dovoljno dug da se omogući zainteresiranim stranama razumno i primjereno razdoblje za pripremu i podnošenje ponuda.

Za ugovore o uslugama, najkraće vrijeme između datuma slanja pisma s pozivom za dostavu ponuda i krajnjeg roka za zaprimanje ponuda iznosi 50 dana. Međutim, u nekim iznimnim slučajevima mogu se odobriti drugi rokovi.

2. Ponuditelji mogu postaviti pitanja u pisanom obliku prije zaključnog datuma za primitak ponuda. Javni naručitelj odgovara na pitanja prije zaključnog datuma za primitak ponuda.

3. U međunarodnom ograničenom postupku rok za zaprimanje zahtjeva za sudjelovanje iznosi najmanje 30 dana od datuma objavljivanja poziva na nadmetanje. Razdoblje između datuma kada je poslano pismo s pozivom i zaključnog datuma za zaprimanje ponuda ne smije biti kraće od 50 dana. Međutim, u nekim iznimnim slučajevima mogu se odobriti drugi rokovi.

4. U međunarodnim otvorenim postupcima, rokovi za zaprimanje ponuda, koji se računaju od datuma kada je poslan poziv na nadmetanje, iznose najmanje:

- (a) 90 dana za ugovore o radovima;
- (b) 60 dana za ugovore o nabavi robe.

Međutim, u nekim iznimnim slučajevima mogu se odobriti drugi rokovi.

5. U lokalnom otvorenom postupku rokovi za zaprimanje ponuda koji teku od datuma kada je objavljen poziv na nadmetanje iznose najmanje:

- (a) 60 dana za ugovore o radovima;
- (b) 30 dana za ugovore o nabavi robe.

Međutim, u nekim iznimnim slučajevima mogu se odobriti drugi rokovi.

6. Za natjecateljske postupke uz pregovore iz članka 265. stavka 1. točke (b), članka 267. stavka 1. točke (b) podtočke ii. i članka 269. stavka 1. točke (c), natjecateljima se odobrava najmanje 30 dana od datuma slanja pisma s pozivom na dostavu ponuda na temelju kojeg oni dostavljaju svoje ponude.

Članak 276.

Odbor za ocjenjivanje

(Članak 190. Financijske uredbe)

1. Sve zahtjeve za sudjelovanje i ponude za koje je izjavljeno da ispunjuju zahtjeve ocjenjuje i rangira odbor za ocjenjivanje na temelju kriterija za isključenje, za odabir i za dodjelu koji su unaprijed objavljeni. Odbor se sastoji od neparnog broja članova, a najmanje tri člana, koji posjeduju potrebnu tehničku i administrativnu stručnost za ocjenjivanje ponuda. Članovi odbora za ocjenjivanje potpisuju izjavu o nepristranosti i nepostojanju sukoba interesa.

2. Ako Komisija nije javni naručitelj, ona može zatražiti da joj se dostavi primjerak dokumentacije o nabavi, ponuda, ocjene ponuda i potpisanih ugovora. Ona također može sudjelovati kao promatrač prilikom otvaranja i ocjene ponuda.

3. Ponude koje ne sadržavaju sve bitne elemente koji se traže u dokumentaciji o nabavi ili koje nisu u skladu s posebnim utvrđenim zahtjevima odbacuju se.

Međutim, odbor za ocjenjivanje ili javni naručitelj mogu od natjecatelja ili ponuditelja tražiti da dostave dodatne materijale ili da objasne dodatne dokumente dostavljene u vezi s kriterijima za isključenje, za odabir i za dodjelu, u roku i uz poštovanje načela jednakog postupanja.

4. U slučaju izuzetno niskih ponuda iz članka 151., odbor za ocjenjivanje traži sva potrebna pojašnjenja u vezi sa sastavom ponude.

5. Moguće se odreći obveze osnivanja odbora za ocjenjivanje za postupke vrijednosti 20 000 EUR ili manje i na temelju analize rizika prilikom ponovnog otvaranja nadmetanja u okviru okvirnog ugovora i u slučaju pregovaračkih postupaka iz članka 134. stavka 1. točaka (c), (e), (f) podtočaka i. i iii. te točke (h)."

(18) U članku 287., stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Svaka zainteresirana fizička osoba može podnijeti zahtjev u bilo kojem trenutku tijekom valjanosti poziva na iskaz interesa, osim u posljednja tri mjeseca tog razdoblja.”

Članak 2.

1. Ova Uredba stupa na snagu prvog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Podložno stavcima 2. i 3., primjenjuje se od 1. siječnja 2016.

2. Rok iz članka 125. stavka 2. točke (a) Delegirane uredbe (EU) br. 1268/2012 kako je izmijenjena ovom Uredbom primjenjuje se od 1. siječnja 2018.

Do 31. prosinca 2017., rokovi utvrđeni u članku 152. stavcima 2. i 3. Delegirane uredbe (EU) br. 1268/2012 kako je izmijenjena ovom Uredbom ne smiju biti kraći od 42 dana za zaprimanje ponuda ni od 37 dana za zaprimanje zahtjeva za sudjelovanje.

3. Članak 143. peti podstavak Delegirane uredbe (EU) br. 1268/2012 kako je izmijenjena ovom Uredbom, primjenjuje se od 1. siječnja 2017.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 30. listopada 2015.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNKER
